नधर्मपाळी ॥ २ ॥ पाळीदेवआज्ञाब्राह्मणाचामान ॥
अतीतपूजनवैष्णवांचें ॥ ३ ॥ अतीतअलिप्तअवघिया
वेगळा ॥ नाहींयागोपाळाअभिमान ॥ ४ ॥ अभिमा
नतुकाह्मणेनाहींत्यासी ॥ नेदिआणिकासीधरूंदेव ॥
॥ ५ ॥ ॥ ९४ ॥
धरियेलेंरूपकृष्णनामबुंथि ॥ परब्रह्मक्षितीउतरलें ॥ १ ॥
उत्तमहेंनामरामकृष्णजगीं ॥ तारावयालागींभवनदी
॥ २ ॥ दीनानाथब्रीदरुळतेंचरणीं ॥ वंदितीलमुनिदेव
ऋषि ॥ ३ ॥ ऋषिमुनिभेटीदिल्हीनारायणें ॥ आणिक
कारणेंबहुकेलीं ॥ ४ ॥ बहुकासावीसझालाभक्तांसा
ठीं ॥ तुकाह्मणेआटीसोशियेली ॥ ५ ॥ ॥ ९५ ॥
सोशियेलीआटिगर्भवासफेरे ॥ आयुधाचेभारेवाग
वितां ॥ १ ॥ वाहोनिसकळआपुलियामाथा ॥ भारदा
साचिंतावाहोंनेदी ॥ २ ॥ नेदीकाळासियेहातींसेवका
सी ॥ तुकाह्मणेऐसीब्रिदावळी ॥ ३ ॥ ॥ ९६ ॥
ब्रिदावळीज्याचेरुळतिचरणीं ॥ पाऊलेंमेदीनीसुखा
वेल्या ॥ १ ॥ सुखावेमेदीनीकृष्णाचियेचाली ॥ कुंकुमें
शोभलीहोयरेखा ॥ २ ॥ होऊनिभ्रमरपाउलाचेंसुख ॥
घेतिभक्तमुखलाऊनियां ॥ ३ ॥ याचेसाठींधरियेला
अवतार ॥ सुखदिल्हेंफारनिजदासां ॥ ४ ॥ निजसुख
तुकाह्मणेभक्तांठावें ॥ तिहींचजाणावेंभोगूंत्यासि ॥
॥ ५ ॥ ॥ ९७ ॥
भोगत्यागोपीकांयादवांसकळां ॥ गवळणीगोपाळां

गाईवत्सां ॥ १ ॥ गातीधणीबरिकेलाअंगसंग ॥ पाहि
लाश्रीरंगडोळेभरि ॥ २ ॥ भक्तिनवविधातयांसिघड
ली ॥ अवघींचकेलींकृष्णरूप ॥ ३ ॥ रूपदाखविलेंहो
तांभिन्नभाव ॥ भक्तआणिदेवभिन्ननाहीं ॥ ४ ॥ नाहींरा
होंदिल्हेजातांनिजधामा ॥ तुकाह्मणेआह्मासहितगे
ला ॥ ५ ॥ ॥ ९८ ॥

गेलाहोताकोठेकोठोनियांआला ॥ सहजव्यापीला
आहेनाहीं ॥ १ ॥ आहेसाचभावेंसकळाव्यापक ॥ ना
हींअभाविकांलोकांकोठें ॥ २ ॥ कोठेंनाहींऐसानाहीं
रीताठाव ॥ अनुभवेंदेवस्वयेंझाले ॥ ३ ॥ जातोंयेतोंआ
ह्मीदेवाच्यासंगात ॥ तुकाह्मणेगातदेवनाम ॥ ४ ॥ ९९ ॥

मनावाटेतैसींबोलिलोंवचनें ॥ केलीधीटपणेंसलगी
देवा ॥ १ ॥ वाणीनाहींशुद्धयातियेकठाव ॥ भक्तिआणि
भावनाहींमनीं ॥ २ ॥ नाहींझालेंज्ञानपाहिलेंअक्षर ॥
मानीजैसेथोरथोरिनाहीं ॥ ३ ॥ नाहींमनींलाजधरि
लीआशंका ॥ नाहींभ्यालोंलोकाचतुरासि ॥ ४ ॥ चतुरा
च्यारायामीतुझाअंकित ॥ झालोंशरणागतदेवदेवा ॥
॥ ५ ॥ देवाआतांकरीसरतींवचनें ॥ तुझ्याकृपादानेंबो
लिलोंतीं ॥ ६ ॥ तुझेंदेणेंतुझेसमर्पुनिपायीं ॥ झालोंउतरा
यीपांडुरंगा ॥ ७ ॥ रंकाहूनिरंकदासमीदासाचे ॥ साम
र्थ्यहेंकैचेंबोलावया ॥ ८ ॥ बोलावयापुरेमाझीवाचा
कायी ॥ तुकाह्मणेपायींठावद्यावा ॥ ९ ॥ ॥ १०० ॥

पांडुरंगाकरूंप्रथमनमन ॥ दुसरेंचरणासंतांचीया ॥

॥ १ ॥ त्यांच्यारूपादानेंकथेचाविस्तारु ॥ बाबाजीस
द्गुरुदासतुका॥ २ ॥ कायमाझीवाणीमानेलसंतांसी॥
रंजऊंचित्तासीआपुलीया ॥ ३ ॥ यामनासिलागोह
रिनामींछंद॥आवडीगोविंदगावयासि॥ ४ ॥शीणझा
लामजसंसारसंभ्रमें॥शितळयानामेंझालीकाया॥५
यासुखाउपमानाहींघावयासी ॥ आलाआकारासी
निर्विकार ॥ ६ ॥ नित्यधांवेतेथेंनामाचागजर ॥ घो
षजयजयकारआईकतां॥ ७॥ तांतडीतेकायहरिगुण
गाय॥आणिकउपायदुःखमूळ ॥ ८ ॥ मूळनरकाचें
राज्यमदेंमाते॥आंतरेबहुतदेवदूरि॥ ९ ॥ दुरीआंतर
लानामनिंदकांसि॥जैसेंगोचिडासिक्षिरराहे॥ १० ॥
हेवाटगोमटीवैकुंठाशीजातां ॥ रामकृष्णकथादिंडि
ध्वजा॥ ११ ॥जाणतेतयांसिसांगितलेंकरा॥ अहंते
सीवाराआडुनीयां॥ १२ ॥यांसिआहेठावेंपरिअंधहो
ती॥विषयाचीखंतिवाटेजना॥ १३ ॥ नाहींत्यांसुट
लीद्रव्यलोभमाया ॥ भस्मदंडछायातरुवराचि ॥
॥ १४ ॥ चित्तज्याचेंपुत्रपत्नीबंधुवरी ॥ सुटेलतोपरि
कैसाजाण ॥ १५ ॥ जाणतेनेणतेकराहरिकथा ॥
तरालसर्वथाभाकमाझी ॥ १६ ॥ माझीमजअसेघ
डलीप्रचित॥नसेलपतितऐसाकोण्ही॥ १७॥ कोण्ही
तरीकांहींकेलींआचरणें ॥ मजयाकीर्तनेंविणनाहीं ॥
॥१८॥ नाहींभक्ताभयतरायापोटाचें ॥देवासीतयाचें
करणेंलागे॥ १९॥ लागेपाठोपाठीपाहेपायांकडे ॥पी

तांबरखडेवाटझाडी ॥ २० ॥ डिकोनियांकायराहिले
हिलोक॥ हेंचीकवतुकवाटेमज ॥ २१ ॥ जयानेंतारि
लेपाषाणसागरीं॥ तोध्यारेअंतरींस्वामीमाझा॥ २२॥
माझियाजीवाचीकेलीसोडवण ॥ ऐसानारायणकृपा
ळुहा ॥ २३॥ हाचिमाझानेमहाचिमाझाधर्म॥ नित्य
वाचेनामविठोबाचें॥ २४॥ चेतवलाअग्नितापत्रयजा
ळ॥ तोकरीसीतळरामनामें॥ २५ ॥ मनायेककरींचि
त्तींदृढधरी॥ तारीलश्रीहरिमायबाप ॥ २६ ॥ बापतो
कृपाळूभक्तभाविकांसी ॥ घरींहोयदासीकामारित्या
॥ २७॥ त्याचाभारमाथाचालवीआपुला॥ जिहींत्या
दीधलासर्वभावें॥ २८ ॥ भावेंविणनाहींतयाचीहेप्रा
प्ती॥ पुराणेंबोलतीऐसीमात ॥ २९ ॥ मातत्याचीसदा
आवडेजयासी॥ तयागर्भवासींनाहीयेणें॥ ३० ॥ या
वेंविष्णुदासींतरीगर्भवासीं ॥ उद्धारलोकांसीपूज्यहो
ती॥ ३१ ॥ होतीआवडतेजिवाचेताईत॥ त्याघडीअ
च्युतनविसंभे॥ ३२॥ भेदाभेदकांहींचिंतादुःखनाहीं॥
वैकुंठत्याठाईंसदावसे॥ ३३ ॥ वसेतेथेंदेवसदासर्वका
ळ॥ करितीनिर्मळनामघोष ॥ ३४ ॥ संपदातयाचीन
सरेकल्पांतीं॥ मेळविलाभक्तिदेवलाभ॥ ३५ ॥ लाभ
तयाझालासंसारायेऊनि॥ भगवंतऋणीभक्तीकेला॥
॥ ३६॥ लागलेंसेपिसेंकायमूढजना॥ कायनारायणा
विसरलीं॥ ३७॥ विसरलींतयांथोरझालीहाणी॥ पच
तीलखाणीचौऱ्यासींच्या ॥ ३८ ॥ शिकवितांतरीना

हीकोणालाज ॥ लागलिसेभाजधनगोड ॥ ३९ ॥ गोंड
येकआहेअवीटगोविंद ॥ आणिकतेछंदनासीवंत ॥
॥ ४० ॥ तळमळत्याचीकांहींतरिकरा ॥ कारेनिदसुरा
बुडावया ॥ ४१ ॥ याजनासीभययमाचेंकांनाहीं ॥
सांडियेलेंजिहींयेकींराज्य ॥ ४२ ॥ जेणेंअग्नीमाजी
घातलासेपाव ॥ नेणतातोराव जनकहोता ॥ ४३ ॥ ता
न्हभूकजेहींसाहिलेआघात ॥ तयांपायहातकायनाहीं
॥ ४४ ॥ नाहींऐसातीहींकिलासंवसार ॥ दुःखाचेडोंगर
तोडावया ॥ ४५ ॥ याचिजन्मेंघडेदेवाचेंभजन ॥ आणि
कहिज्ञाननाहींकोठें ॥ ४६ ॥ नाहींपुढेंकोठेंघ्यावयावि
सांवा ॥ फिरोनियांगांवाआल्यावीण ॥ ४७ ॥ विनवि
तांदीसबहुतलागती ॥ ह्मणोनियांचित्तींदेवधरा ॥ ४८ ॥
धरापायतुह्मीसंतांचेजिवेसी ॥ वियोगदेवासीतयांना
हीं ॥ ४९ ॥ नाहींचाडदेवा आणिकसुखाची ॥ आवडी
तयाचीतैसीतया ॥ ५० ॥ त्याचींचउच्छीष्टेंबोलतोउत्त
रें ॥ सांगितलेंखरेंव्यासादीकीं ॥ ५१ ॥ व्यासेंसांगित
लेंभक्तिहेंचिसार ॥ तरावयापारभवसिंधु ॥ ५२ ॥ तरा
वयाजनाकेलेंभागवत ॥ गोवळेगोपीभक्तमातापि
ता ॥ ५३ ॥ तारुनीयांखरेंनेलींएकसरें ॥ निमित्तउ
त्तरेंऋषीचीया ॥ ५४ ॥ यासिवर्मठावेंभक्तराव
या ॥ राखेमायेंमायाबाळताह्नें ॥ ५५ ॥ ताह्नलेंभू
केलेंह्मणेवेळोवेळां ॥ नमागतांकळाजाणोनियां ॥
॥ ५६ ॥ जाणोनियांवर्मदेहलावियेला ॥ द्रौपदी

च्याबोलासवेंधांवे ॥ ५७ ॥ धांवेसवेंतान्हीधेनुजैसी
वत्सा ॥ भक्तांलागींतैसानारायण ॥ ५८ ॥ नारायण
व्हावाहीहावज्याजीवा ॥ धन्यत्याच्यादैवापारनाहीं ॥
॥ ५९ ॥ पारनाहींसुखातेंदिलेंहेंतयासी ॥ अखंडवाचे
सीरामनाम ॥ ६० ॥ रामनामदोन्हींउत्तमअक्षरें ॥ भ
वानीशंकरेंउपदेशीलीं ॥ ६१ ॥ उपदेशकरीविश्वनाथ
कानीं ॥ वाराणसिप्राणीमध्येंमरे ॥ ६२ ॥ मरणाचेअं
तींरामह्मणेजरी ॥ नलगेयमपुरींजावेंतया ॥ ६३ ॥ त
यासिउत्तमठावपैंवैकुंठीं ॥ वसेनामकंठींसर्वकाळ ॥
॥ ६४ ॥ सर्वकाळवसेवैष्णवाचेघरीं ॥ नसेक्षणभरी
स्थीरकोठे ॥ ६५ ॥ कोठनकापाहोंकराहरिकथा ॥
तेथेंअवचितासांपडेल ॥ ६६ ॥ सांपढेहादेवभावि
काचेहातीं ॥ शाहाणेमरतितरीनाहीं ॥ ६७ ॥ नाहीं
भक्तिभलीकेलियावांचूनि ॥ अहंतापापीणीनागव
ण ॥ ६८ ॥ नागवलोंह्मणेदेवमीआपण ॥ लाभदिला
जनाठकलातो ॥ ६९ ॥ तोचिदेवयेरनव्हेऐसेंकांहीं ॥
जनार्दनखाणीचहूंठाईं ॥ ७० ॥ खाणीभरोनीयांराहि
लासेआंत ॥ बोलावयामातठावनाहीं ॥ ७१ ॥ ठाव
नाहींरीताकोण्हीदेवावीण ॥ ऐसेतेसज्जनसंतवाणि ॥
॥ ७२ ॥ वाणीबोलोनीयांयेकगेलेपुढें ॥ तयासिवांकडे
जातांठके ॥ ७३ ॥ ठकलानाहींअर्थठाऊकावेदाचा ॥
होऊनिभेदाचादासठेला ॥ ७४ ॥ दासठेलाअर्थपोट
दंभासाठीं ॥ ह्मणऊनितुटीदेवासवें ॥ ७५ ॥ सवेंदेव

हिजातिहिदुरावीला ॥ आणिकाचाबोलाकोणपाड ॥
॥ ७६ ॥ पाडकरोनीयांनागवलेफार ॥ पंडितवेव्हार
खळवादी ॥ ७७॥ वादकानिंदकादेवाचेंदरुषण ॥ नव्हे
झालापूर्णषट्कर्मीं ॥ ७८॥ षट्कर्महीनरामनामकंठीं ॥
तयासवेंभेटीसत्यदेव ॥ ७९ ॥ देवासीआवडेभाविक
जोभोळा ॥ शुद्धत्याचांडाळाकरुनीमानी ॥ ८० ॥ मा
नियेलानाहींउद्धारयाबोला ॥ नामघेतांमलायुक्तिथो
डी॥ ८१ ॥ युक्तिथोडीमाझीदुर्बळाचीवाचा ॥ प्रताप
नामाचाबोलावया ॥ ८२ ॥ बोलतांपांगल्याश्रुति
नेतिनेति ॥ खुंटलियायुक्तिपुढेंत्यांची ॥ ८३ ॥
त्याचापारपुढेंनकळेचिजातां ॥ पाउलेंदेखतांब्रह्मादि
का ॥ ८४ ॥ कायभक्तिपिसेंलागलेंदेवासी ॥ इच्छा
ज्याचीजैसीतैसाहोय ॥ ८५ ॥ होयहासगुणनिर्गुण
आवडी॥ भक्तिप्रियगोडीफेडावया ॥ ८६ ॥ मायबा
पापाशींबाळबोलेलाडें ॥ करोनिवांकडेंमुखतैसें ॥
॥ ८७ ॥ तैसेंयाचकाचेंसमाधानदाता ॥ होयहाराख
तास्वस्वंकाळीं ॥ ८८ ॥ सत्वकाळींकामानयेतीआयु
धें ॥ सोयरींसंबंधेंसैन्यलोक ॥ ८९ ॥ सैन्यलोकतया
दाखवीप्रताप॥लोटलाहाकोपकोपावरी॥ ९० ॥ कोपा
हेतनाहींशांतिहोयत्यासी ॥प्रमाणभल्यासीसत्वगुण॥
॥ ९१ ॥ सत्वरजतमआपणनासती ॥ करितांयाभक्ति
विठोबाची ॥ ९२ ॥ चित्तरंगलीयाचैतन्यचिहोय ॥ ते

(१) सत्व : पाठ.

थेंउणेंकायनिजसुख ॥ ९३ ॥ सुखाचासागरआहेवि
टेवरी ॥ कृपादानकरीतोचीयेक ॥ ९४ ॥ येकचित्तक
रूंविठोबाचेपायीं ॥ तेथेंउणेंकायीएकाआह्मा ॥ ९५ ॥
आह्मासिविश्वासयाचियानामाचा ॥ ह्मणऊनीवाचा
घोषकरूं ॥ ९६ ॥ करूंहरिकथासुखाचीसमाधि ॥
आणिकाचीबुद्धिदुष्टनासे ॥ ९७ ॥ नासेहासंसारलो
भमोहमाया ॥ शरणजातांतयाविठोबासी ॥ ९८ ॥
शिकविलेंमजमूढासंतजनीं ॥ दृढयावचनींराहिलोंसे
॥ ९९ ॥ राहिलोंसेदृढविठोबाचेपायीं ॥ तुकाह्मणेकां
हींनलगेआतां ॥ १०० ॥ ॥ १०३ ॥
गाईनवोंवियापंढरीच्यादेवा ॥ आमुचातोजिवपांडुरं
ग ॥ १ ॥ रंगलेंहेंचित्तमाझेंतयापायीं ॥ ह्मणोनियांघ
ईहाचीलाहो ॥ २ ॥ लाहोकरीनमीहाचिसंवसारीं ॥ रा
मकृष्णहरिनारायण ॥ ३ ॥ नारायणनामघालितांतुका
सी ॥ नयेतियारासीतपतीर्थें ॥ ४ ॥ तीर्थेंमाथारजवंदी
तीसंतांचें ॥ जेगातिहरीचेगुणवाद ॥ ५ ॥ गुणवादजाचे
गातांपूज्यझाले ॥ बडिवारबोलकोणत्याचा ॥ ६ ॥ त्या
चापारनाहींकळलावेदासी ॥ आणिकहिऋषिविचा
रीतां ॥ ७ ॥ विचारीतांतैसाहोयत्यात्याभावें ॥ निजरू
पठावेंनाहींकोण्हा ॥ ८ ॥ कोणाकवतुकनकळेहीमाव
निजेलियाजीवकरीधंदा ॥ ९ ॥ करीकवतुकखेळेहाचि
लीळा ॥ व्यापूनिवेगळापाहातसे ॥ १० ॥ शेवटींआ

पणवेगळाचिखरा ॥ सोंगहापसारानटकेला ॥ ११ ॥
लावियेलेंचाळामीपणेंहेजन ॥ भोगतयाकूनभोगवि
तो ॥ १२ ॥ विषयींगुंतलाविसरलातुज ॥ कन्यापुत्रभा
जधनलोभें ॥ १३ ॥ लोभेंगिळिफांसाआमीषाचीआ
शा ॥ सांपडोनिमासातळमळी ॥ १४ ॥ तळमळल्या
चीतरचशमेल ॥ जरीहाविठ्ठलआठवीती ॥ १५ ॥ आ
ठवेतरिदेवसंताचेसंगात ॥ किंवाहेसंचितजन्मांतर ॥
॥ १६ ॥ जन्मांतरेंतीनभोगितांकळती ॥ केलेतेपावती
करितांपुढें ॥ १७ ॥ पुढेंजाणोनियांकरावेंसंचित ॥ पू
जावेअतीतदेवद्वीज ॥ १८ ॥ जन्मतुटेऐसेनव्हेतुझाज
ना ॥ तुटिल्यापावनाधर्मकरा ॥ १९ ॥ कराजपतपअ
नुष्ठानयाग ॥ संतींहेमारगस्थापियेला ॥ २० ॥ लावि
येलींकर्मेंशुद्धआचरणें ॥ कोणायेकाजन्मेंकेलेंपावे ॥
॥ २१ ॥ पावेलसत्वरनिष्कामउदार ॥ जिंकिलीअपार
वासनाहे ॥ २२ ॥ वासनेचेंमूळछेदिल्यावांचूनी ॥ तर
लोंसेंकोणीनझणावें ॥ २३ ॥ नझणावेंझालेपंडितवा
चक ॥ करोनिमंत्रघोषअक्षराचा ॥ २४ ॥ चाळविले
येकेतेचिआवडीने ॥ लोकदंभमानेंदेहसुखें ॥ २५ ॥ सु
खतरीघडेभजनाचेंसार ॥ वाचेनिरंतररामनाम ॥ २६ ॥
रामहाउच्चारतरीबैसेवाचे ॥ अनंताजन्मीचेंहोयपुण्य
॥ २७ ॥ पुण्यऐसेंकोणरामनामापुढें ॥ कायतेबापुडे
यागयज्ञ ॥ २८ ॥ यागयज्ञतपेंसंसारदायकें ॥ नतुट
तीयेकेनामावीण ॥ २९ ॥ नामावीणभवासिंधुपावेपा

र ॥ ऐसाहाविचारनाहींदुजा ॥ ३० ॥ जाणतिहेभक्त
राजमहामुनी ॥ नामसुखधणिअमृताची ॥ ३१ ॥ अ
मृताचेंसारनिजतत्वबीज ॥ गुह्याचेंतेंगुजरामनाम ॥
॥ ३२ ॥ नामेंअसंख्याततारिलेअपार ॥ पुराणींहेंसार
प्रसिद्धहे ॥ ३३ ॥ हेंचिसुखआह्मीघेऊंसर्वकाळ ॥ करूं
हेनिर्मळहरिकथा ॥ ३४ ॥ कथाकाळींलागेसकळांस
माधी ॥ तत्काळहिबुद्धिदुष्टनासे ॥ ३५ ॥ नासेलोभमो
होआशातृष्णामाया ॥ गातांगुणतयाविठोबाचे ॥
॥ ३६ ॥ विठोबाचेगुणमजआवडती ॥ आणिकहेचि
त्तींनघेकांहीं ॥ ३७ ॥ कांहींकोणीनकासांगोंहाउपा
व ॥ माझ्यामनींभावनाहींदुजा ॥ ३८ ॥ जाणोनियां
आह्मीदिलाजीवभाव ॥ दृढयाचेपावधरियेले ॥ ३९ ॥
धरियेलेआतांनसोडीजीवेसी ॥ केलाहासेवेसीनीरधा
र ॥ ४० ॥ निरधारेंआह्मीराहिलोंयानेटी ॥ संवसारातु
टीकरोनियां ॥ ४१ ॥ येणेंअंगिकारकेलापांडुरंगें ॥
रंगविलेरंगेंआपुलीया ॥ ४२ ॥ आपुलीपाखरघालो
नियांवरी ॥ आह्मांसितोकरीयत्नदेव ॥ ४३ ॥ देवराखेत
याआणिकाचेंकाय ॥ करितांउपायचालेतथें ॥ ४४ ॥
तेथेंरीघनाहींकळिकाळायेतां ॥ दासह्मणवितांविठो
बाचे ॥ ४५ ॥ विठोबाचेआह्मीलाडिकेडिंगर ॥ कांपती
असुरकालधाकें ॥ ४६ ॥ धाकतीहींलोकींजयाचाद
रारा ॥ स्मरणहेंकरात्याचेंतुह्मी ॥ ४७ ॥ तुह्मीनिदसूरन
कराहोकोणी ॥ चुकवाजाचणीगर्भवास ॥ ४८ ॥ गर्भ

वासींदुःखयमाचेंदंडण ॥ थोरहोयशीणयेतांजातां ॥
॥ ४९ ॥ तान्हभूकपीडाजिताहेआघात ॥ मेल्यायमदू
तजाचकरी ॥ ५० ॥ जाचकरीतिहेह्मणसिकोणाठावें ॥
नरकेंकौरवेंबुडीदिल्ही ॥ ५१ ॥ बुडीदिल्हीकुंभपाकींदु
र्योधनें ॥ दावीतांलाजेनेंमुखधर्मा ॥ ५२ ॥ धर्महाकृपा
ळुआलासेजवळी ॥ बैसलापाताळींवरीनये ॥ ५३ ॥
नयेवरिकांहींकरितांउपाव ॥ भोगवितोदेवतेंचित्या
सी ॥ ५४ ॥ त्याशीअभिमानगर्वयादेहाचा ॥ नुच्चारीती
वाचानारायण ॥ ५५ ॥ नारायणजीवींविसरेसंसारीं ॥
तयासींआघोरींवाससत्य ॥ ५६ ॥ सत्यमानूनीयांसंतां
च्यावचना ॥ जारेनारायणाशरणतुह्मीं ॥ ५७ ॥ तुह्मीं
मानूनकांकोण्हाचाविश्वास ॥ पुत्रपत्नीआसधनवि
त्त ॥ ५८ ॥ धनवित्तलोभमायामोहोपाश ॥ मांडियेले
फांसेयमदूतीं ॥ ५९ ॥ दूतियांच्यामुखाकेलेंसेकुंडण ॥
वाचेनारायणयेवोंनेदि ॥ ६० ॥ नेदिशुद्धिबुद्धिअतळों
चित्तासीं ॥ नानाधर्मेत्यासिदुऱ्हाविति ॥ ६१ ॥ दुरावि
लियेकजाणतिच्चफार ॥ निंदाअहंकारवादभेद ॥ ६२ ॥
वादभेदनिंदाहेफंदकाळाचे ॥ गोवितीलवाचेरिकामी
क ॥ ६३ ॥ रिकामिकदेहाहोयनहेमना ॥ चिंतेचिया
घाणाजुंपियेले ॥ ६४ ॥ शेवटींहेगळांलावोनियांदोरी
सांभाळयेकरींवासनेच्या ॥ ६५ ॥ वासनेचासंगहा
यंअंतकाळीं ॥ तरीतपोबळीजन्मधरी ॥ ६६ ॥ धरोनि
यांदेवराहतिलचित्तीं ॥ अधीलियागतिअठवितां ॥

॥६७॥ आठवावादेवमरणाचेकाळीं॥ ह्मणउनिबळी जीवदिल्हा॥६८॥ दिल्हाटाकोनीयांभोगऋषेश्वरीं॥ खातिवनांतरींकंदमूळें ॥ ६९ ॥ मुळेंसुखाचीयादेव अंतरला ॥ अल्पासाठींगेलाअधोगति ॥ ७० ॥ ग तिहेउत्तमव्हावयाउपाव ॥ आहेधरापावविठोबाचे॥ ॥ ७१ ॥ विठोबाचेपायींराहिलीयाभावें ॥ नलगेकोठे जावेंवनांतरा ॥ ७२ ॥ तरतिदुर्बळीविठोबाचेनावें ॥ संचितज्यासवेंनाहींशुद्ध ॥ ७३ ॥ शुद्धतरायाचेंकाय तेंनवल ॥ ह्मणतांविठ्ठलवेळोवेळां ॥ ७४ ॥ वेळकाळ नाहींकवणाचेहातिं॥ नकळेहेगतिभविष्याची॥७५॥ भविष्यनसुटेभोगिल्यावांचूनि ॥ संचितजाणोनिशु द्धकरा॥७६॥ करावेसायासआपुल्याहिताचे ॥ येथें आलियाचेंमनुष्यपण ॥ ७७ ॥ मनुष्यपणतरीसाधी नारायण॥नाहींतरिहीनपशुह्नूनि ॥ ७८ ॥ पशुपापपु ण्यकायहेंजाणती॥मनुष्यायारीतिठाऊकीया॥७९॥ ठाऊकेंहेंअसेपापपुण्यलोकां ॥ देखतीलयेकाभोगि तिया ॥ ८० ॥ भोगितीलयेकदुःखसंवसारीं ॥ काय सांगोंपरीवेगळाल्या ॥ ८१ ॥ ल्यावेंखावेंबरेंअसावें सदैव ॥ हेंचिकरिवावसंवसारीं ॥८२॥ संवसारेंजन गिळिलेसकळ ॥ भोगितीलफळेंगर्भवास ॥ ८३ ॥ वासनेचेंमूळछेदिल्यावांचूनी ॥ नव्हेयाखंडनगर्भवा सा ॥ ८४ ॥ सायासकेलियावांचूनितेंनाहीं ॥ भोगा वरीकांहींघालोंनये ॥ ८५ ॥ नयेवळेंधडघालूंकांत्या

वरी ॥ जायजीवेधरोसर्पहातीं ॥ ८६ ॥ हातींआहेहि
तकरीलतयासी ॥ ह्मणउनिऋषींसांगीतलें ॥ ८७ ॥
सांगतीयालोकाफजीतकरोनि ॥ आपणजेकोणीतर
लेजे ॥ ८८ ॥ जेणेंवाळुवंटींउभारिलाकर ॥ कृपेचा
सागरपांडुरंग ॥ ८९ ॥ गंगाचरणिकरीपातकाचीधुणी
पाऊलेंतींमनींचिंतिलीया ॥ ९० ॥ चिंतनेंजयाच्या
तरतीपाषाण ॥ उद्धरिलेचरणलावूनिया ॥ ९१ ॥ ला
ऊनियांटाळीनलगेबैसावें ॥ प्रेमसुखघ्यावेंसंतसंगें ॥
॥ ९२ ॥ संतसंगेंकथाकरावेंकीर्तन ॥ सुखाचेंसाधन
रामनाम ॥ ९३ ॥ मगकोठेंदेवजावोंशकेदूरी ॥ बैसो
निर्भतरिराहेकंठीं ॥ ९४ ॥ राहेव्यापूनीयांसकळशरी
र ॥ आपुलाविसरपडोंनेदि ॥ ९५ ॥ नेदिदुःखदेखो
आपुलियादासा ॥ वारीगर्भवासायमदूता ॥ ९६ ॥
ताहानभूकत्यासिवाहोंनेंदिचिंता ॥ दुश्चितहेघेतांना
मह्मोति ॥ ९७ ॥ होतिजीवत्यांचेसकळहिजंत ॥ परिते
अंकितसंचिताचे ॥ ९८ ॥ चेतलेजेकोण्हीदेहअभिमा
नें ॥ त्यासिनारायणेंकृपाकेली ॥ ९९ ॥ कृपाळूहादेव
अनाथाकोवसा ॥ आह्मीत्याच्याआशालागलोंसे ॥
॥ १०० ॥ लावियेलेंआशेयेणेंपांडुरंगें ॥ तुकाह्मणेसं
गेंसंतांचीया ॥ १०१ ॥ ॥ १०४ ॥
विचारकरितीबैसोनिगवळणी ॥ ज्याकृष्णकामीनी
कामातुरा ॥ १ ॥ येकांतीयेकल्यायेकाचसुखाच्या ॥
आवडतीत्यांच्यागोष्टीत्याला ॥ २ ॥ तर्कवितर्कींणीदु

राविल्यादुरी ॥ मौन्यत्यापरिचोरीआरंभिलें ॥ ३ ॥ कु
शळकवित्याकथित्यालोभिका ॥ त्याहीयेथेंनकाआ
ह्मापासि ॥ ४ ॥ बोलक्यावाचाळाकृष्णरतानाहीं ॥
त्याचोरोनितीहींखेटकेली ॥ ५ ॥ भेऊनीयाजनायेकि
सवाझाल्या ॥ वातीविझविल्यादाटोंबळें ॥ ६ ॥ कृष्ण
सुखनाहींकळलेंमानसीं ॥ निंदीतित्यात्यांसिकृष्णर
ता ॥ ७ ॥ तोनयेजवळिदेखोनिकोल्हाळ ॥ ह्मणऊनि
समेळमेळविला ॥ ८ ॥ अंतरींकोमळाबाहेरिनिर्मळा ॥
तल्लीनत्याबाळाकृष्णध्यानीं ॥ ९ ॥ हरिरूपींदृष्टिकानीं
त्याचीगोष्टी ॥ आलिंगितीकंठीयेकायेकी ॥ १० ॥ नसाहे
वियोगकरितीरोदना ॥ भ्रमिष्टभावनादेहाचीया ॥ ११
विसरल्यामागेंगृहसुतपती ॥ अवस्थायाचित्तींगोविं
दाची ॥ १२ ॥ अवस्थालागोनिनिवळचीठेल्या ॥ ये
कायेकीझाल्याकृष्णरूपा ॥ १३ ॥ कृष्णह्मणऊनदेति
आलिंगन ॥ विरहतापतेणेंनिवारेना ॥ १४ ॥ तापको
णवारीगोविंदावांचोनि ॥ साचतोनयनींनदेखतां ॥
॥ १५ ॥ नदेखतांत्यांचाप्राणरिघोंपाहे ॥ आजिकामा
सयेउंशिरकेला ॥ १६ ॥ रित्याज्ञानगोष्टीतयांनावड
ति ॥ आलिंगनप्रीतिकृष्णाचीया ॥ १७ ॥ मागेंकांहीं
आह्मीचुकलोंत्याचीसेवा ॥ असेलयादेवारागआला
॥ १८ ॥ आठवीतिमागेंपापपुण्यदोष ॥ परिहारयेकी
सयेकदेती ॥ १९ ॥ अनुतापेंझाल्यासंतप्तत्याबाळा ॥ टा
कितिविव्हळाधरणीअंग ॥ २० ॥ जाणोनिचरित्रजव

ळिचहोता॥ आलित्याअनंताकृपामग॥२१॥होऊनि
प्रगटदाखविलेंरूप ॥ तापत्रयतापनीववीले॥ २२ ॥
निवालेदेखोनिकृष्णाचेंश्रीमुख ॥ शोकमोहोदुःखनि
वारिलें ॥ २३ ॥ साचभावत्यांचाआणोनीयामना ॥
आलिंगितोराणावैकुंठींचा ॥ २४ ॥ हरिअंगसंगेंहरि
रूपझाल्या ॥ बोलोंविसरल्यातयासुखा ॥ २५ ॥ व्य
भिचारभावेंभोगिलेंअनंता ॥ वर्तोनिअसतांघराचा
री॥ २६ ॥ सकळाचोरोनिहरिजयांचित्तीं ॥ धन्यत्या
नांदतीतयामध्यें॥ २७॥ उणेंपुरेंत्यांचेंपडोनेंदिकाहीं॥
राखेसर्वांठाईंदेवतयां ॥ २८ ॥ नकळेलाघवब्रह्मादि
कांभाव॥ भक्तिभावेंदेवकेलातैसा॥ २९ ॥ तुकाह्मणे
त्यांचाधन्यव्यभिचार ॥ साधीलेंअपारनिजसुख ॥
॥ ३० ॥ ॥ १०५॥

यारेहरिदासानोजिंकोंकळिकाळा ॥ आपुलीयाबळा
पुढेंकितिबापुढें ॥ १ ॥ रंगसुरंगघमंडीनानाछंदें ॥ हा
स्यविनोदेंनामाचीआवडी॥ २ ॥ येणेंतेणेंप्रकारेंबहू
सुखजोडे ॥ पूजनतेंघडेनारायणाअंतरीं॥ ३ ॥ वाक
डीयामानाबोलबोलाअंतरीं ॥ येईलतोत्यासछंदप
डियेगोविंदा॥४॥ आपुल्याआनंदेंयेकापुढेंयेकनठा॥
नाहींथोरमोठालाहानप्रसंगा ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेयेथेंप्रे
मभंगूनयेकोण्ही ॥ देवभक्तदोन्हीनिवडितांपातक ॥
॥ ६ ॥ ॥ १०६ ॥

देवजाणतादेवजाणता॥ आपुलीयासत्तायेकायेकी॥

॥ १ ॥ देवचतुरदेवचतुर ॥ जाणोनीअंतरवर्ततसे ॥ २ ॥ देवनीराळादेवनीराळा ॥ अलिप्तविटाळातुकाह्मणे ॥ ॥ ३ ॥ ॥ १०७ ॥

शिंदळीचेंचित्तपरपुरुषावरी ॥ पतिचुरमुरीरात्रंदिवस ॥ १ ॥ ऐसीतेवोंगळजायहोनरका ॥ तिच्यादोषेंदेखापतिजाय ॥ २ ॥ आपणबुडतीपतिबूडविती ॥ दोन्हींकुळेंनेतीअधःपाता ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतिचीनकरावीसंगति ॥ होयीलफजीतीमागेंपुढें ॥ ४ ॥ ॥ १०८ ॥

सरेऐसेंज्याचेंदान ॥ त्याचेकोणउपकार ॥ १ ॥ नकोवाटूऐसेकांच ॥ देयीवोसाचेविठ्ठले ॥ २ ॥ रडतमागेंसांडीपोर ॥ तेकायथोरमाऊली ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकीर्तिवाढे ॥ धर्मगाढेतेऐसे ॥ ४ ॥ ॥ १०९ ॥

लोभावरींठेउनीहेत ॥ करीअसत्यन्यायनीत ॥ १ ॥ त्याच्यापूर्वजापतन ॥ नरकींकीडेहोतीजाण ॥ २ ॥ कोटिगोहत्यापातक ॥ त्यासिघडलेनिष्टंक ॥ ३ ॥ मासाश्रवेजेसुंदरा ॥ पाजिवीटाळपितरा ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेऐसीयाशी ॥ यमगांजीलसायासीं ॥ ५ ॥ ॥ ११० ॥

देहजाईलजाईल ॥ यासिकाळबाखाईल ॥ १ ॥ कांरेनुमजसीदगडा ॥ कैंचेहात्तीघोडेवाडा ॥ २ ॥ लोडबालिसेसुपेति ॥ जराआलियाफजीति ॥ ३ ॥ शरीरसंबंधाचेनातें ॥ भोरंड्यांउडवितिसेतातें ॥ ४ ॥ आझुनित

---

(१) एक जातीचा पक्षी.

रिहोईजागा॥ तुकाह्मणेपुढेंदगा ॥५॥ ॥१११॥

मागेंबहुतांजनाराखिलेंआडणी ॥ धांवसिनिर्वाणीं नामघेतां ॥ १ ॥ ऐसेंठावेंआलेंमजबरव्यापरि॥ ह्मणऊनिकरीधांवातुझा ॥ २॥ माझेविशींतुजपडिलाविसरु ॥ आतांकायकरूंपांडुरंगा ॥ ३॥ आह्मुनिकांनये तुह्मासिकरुणा ॥ दूरिनारायणाधरिलेंमज॥ ४ ॥ तुकाह्मणेजाऊंपाहेप्राणमाझा ॥ आतांकेशवराजाघालींउडी॥ ५॥ ॥११२॥

कळलेंमाझातुजनव्हेरेआठव ॥ कायकाजजीवठेऊं आतां॥ १ ॥ तूंकायकरीसीमाझीयासंचिता ॥ धिकहें अनंताझालेंजिणें॥ २ ॥ पतीतपावनाराहिलोंहेआशा ॥ अयिकोनीठसाकीर्तितुझी ॥ ३॥ आतांकोणकरीमाझाअंगीकार॥ कळलेंनिष्ठुरजालासीतूं॥ ४ ॥ तुकाह्मणेमाझीमांडिलीनिरास ॥ करितांजीवनाशतुजसाठीं॥ ५॥ ॥११३॥

तरीकांमागेंवांयाकीर्तिवाढवीली ॥ जनांतआपूलीब्रीदावळी॥ १ ॥ साचकरितांआतांफिरसीमाघारा ॥ ठाईचेंदातारानेणवेची ॥ २ ॥ संतांसीश्रीमुखकैसेंदाखवीसी॥ पुढेंमातत्यासीसांगईन ॥ ३ ॥ घेईनडांगोरातुझीयानामाचा॥ नव्हेअनाथाचानाथऐसा॥ ४ ॥ तुकाह्मणेआह्मीराहिलोंमरोनी ॥ तूकांहोसिधणीनिमित्याचा॥ ५॥ ॥११४॥

आह्मीतूझ्यादासीं॥ जरीजावेंपतनासी ॥ १ ॥ तरिहेंदी

सेवीपरीत ॥ कोठेंबोलिलीहेनीत ॥ २ ॥ तुझेंनामकंठीं
आह्मासवसारअठी॥३॥ तुकाह्मणेकाळ॥ करिआह्मा
सीविटाळ॥ ४ ॥ ॥११५॥
लाजतिपुराणें॥ वेदायेऊंपाहेउणें॥१॥ आह्मीनामाचे
धारक॥ केविलवांणेदिसेरंक ॥ २ ॥ बोलिलेतेसंति ॥
बोलवायाविणजाति ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥ रोकडे
हेमोडेसेवा ॥४॥ ॥ ११६ ॥
आहारानिद्रेसीनलगेआदर ॥ आपणसादरतेचीहो
य॥ १ ॥ परिमितिवीणबोलणेंतेंवाया ॥ फारथोडेंका
यापिंडपिंडी ॥ २ ॥ समाधानत्याचेंतोचीयेकजाणे ॥
आपुलियेखुणेपावोनीयां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहोयपीडा
तेनकरी॥ मगराहेपरीभलतिये॥४॥ ॥११७॥
भूमिअवघीशुद्धजाणा ॥ अमंगळहेवासना ॥ १ ॥
तैसेवासंपलेजीव॥ सांडीनसतांअंगींघाव ॥ २ ॥ जी
वआवघेदेव ॥ खोटानागवीसंदेह ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
शुद्ध॥ मगतुटलियाभेद॥ ४ ॥ ॥११८॥
सरतेंमाझेंतुझें ॥ तरिहेंउतरतेंवोझें ॥ १ ॥ नलगेसांडा
वें॥ आहेशुद्धचिस्वभावें ॥ २ ॥ घातलातोआशा॥ मो
होजाळेंगळांफासा॥ ३ ॥ सत्वाचातोमान ॥ नाहींदुः
खाचातोशिण ॥ ४ ॥ करितांनारायण॥येवढेंवेचितां
वचन ॥५॥ लाभहानिहेसमान ॥ तैसामानअपमान
॥६॥ तुकाह्मणेयाचें॥नावसोवळेंतेंसाचें॥ ७॥ ११९॥

(१) दीनवाणें.

तुजकरितांहोतीऐसे ॥ मूढचतुरपंडितपिसे ॥ १ ॥ परि
वर्मनेणेकोण्ही ॥ पीडाखाणिभोगतिल ॥ २ ॥ उलंघि
ती पांगुळगिरि ॥ मुकेकरिअनुवाद ॥ ३ ॥ पापीहोति
पुण्यवंत ॥ नकरिघातदुर्जन ॥ ४ ॥ अवघेहेळामात्रेंह
रि ॥मुक्तकरीब्रह्मांड ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेखेळेलीळा ॥ पा
हेवेगळाव्यापूनि ॥ ६ ॥ ॥ १२० ॥
पिकपावेधन ॥ ज्याचिआसकरिजन ॥ १ ॥ पुरोनिउरे
खातांदेतां ॥ नव्हेखंडणमविता ॥ २ ॥ खोलिपडेवोलि
बिज ॥ तरिहातालागेनिज ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधणी ॥ वि
ठ्ठलअक्षरेंयातीन्ही ॥ ४ ॥ ॥ १२१ ॥
करिसिलाघवें ॥ तूंहेंखेळसिआघवें ॥ १ ॥ केलाअहं
कारआड ॥ आह्माजगासिहागोड ॥ २ ॥ इत्थंभूतपावे ॥
दाउलपोहिजाणावे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहोश्रीपति ॥ आतां
चाळवालकिती ॥ ४ ॥ ॥ १२२ ॥
घालितिपद्धया ॥ वाटेअनाथाचीदया ॥ १ ॥ तैसेंकां
होनयेकरूं ॥ पांडुरंगामजतारू ॥ २ ॥ रोगियासिकाढा
देवनिवारितापीडा ॥ ३ ॥ बुडत्यासाठींउडी ॥ घालिता
तकायजोडी ॥ ४ ॥ झाडितातिकांटे ॥ पुढेंमागिलाचे
वाटे ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेभार ॥ घेतिभागत्यांचाफार
॥ ६ ॥ ॥ १२३ ॥
नकादंतकथायेथेंसांगोकोण्ही ॥ कोरडतेमानीबोल
कोण ॥ १ ॥ अनुभवयेथेंपाहिजेसाचार ॥ नचलति
चारआह्मापुढें ॥ २ ॥ वरिकोणमानीरसाळबोलणें ॥

नाहींझालींमनेंवोळखितो ॥ ३ ॥ निवडेवेगळेंक्षीर आणिपाणी ॥ राजहंसदोनीवेगळालीं ॥ ४॥ तुकाह्मणेयेथेंपाहिजेजातीचें ॥ येरागाबाळाचेंकामनाहीं ॥ ॥५॥ ॥१२४॥

नकरित्याचेगांढेपण ॥ नारायणसिद्धउभा ॥ १ ॥ भवसिंधूचाथडवाकेला ॥ बोलाविलापाहिजे ॥ २ ॥ याचेसोईपाउलवेचे ॥ मगकैचेआडथळे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेखरेंखोटें ॥ नह्मणेमोठेंलहान ॥ ४ ॥ ॥१२५॥

रिकामेंतूंनकोमना ॥ राहोंक्षणक्षणाहे ॥ १ ॥ वेळोवेळांपारायण ॥ नारायणहेंकरी ॥ २ ॥ भ्रमणाच्यामोडीवाटा ॥ नभरेफाटाआडरानें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझ्याजीवें ॥ हेंचिघ्यावेंधणिवरि ॥४ ॥ ॥१२६॥

पंचभूतांचियेसांपडलोंसंधी ॥ घातलोंसेबंदिअहंकारें ॥ १ ॥ आपुल्याआपणबांधविलागळा ॥ नेणेचिनिराळाअसतांही ॥ २ ॥ कासयाहासत्यमानिलासंसार ॥ कांहेंकेलेचारमाझेमाझे ॥ ३ ॥ कांनाहींशरणगेलेनारायणा ॥ कांनाहींवासनाआवरिलि ॥४ ॥ किंचितसुखाचाधरिलाअभिलाष ॥ तेणेंबहुनाशकेलापुढें ॥ ५॥ तुकाह्मणेआतांदिहदेऊंबळि ॥ करोनिसांडोंहोळीसंचिताची ॥ ६ ॥ ॥१२७॥

देवझालेअवघेजन ॥ दोषगुणहारपले ॥ १ ॥ बरवेंझालेंबरवेंझालें ॥ चित्तधालेंमहालाभें ॥ २ ॥ दर्पणीचेंदुसरेंभासे ॥ परितेंआसेयेकतें ॥३॥ तुकाह्मणेसिंधुभेटी ॥

उदकातुटीवोहळेंसि ॥ ४ ॥ ॥ १२८ ॥
बहुप्रकाररंगव्हांचे ॥ जिव्हानाचेआवडी ॥ १ ॥ सरली
परीआवडीनवी ॥ सिंधुदावीतरंग ॥ २ ॥ घेतलेंघ्यावें
वेळोवेळां ॥ मायबाळानविसंबे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेरस
वचनीं ॥ पडताळोनितोचीसेवी ॥ ४ ॥ ॥ १२९ ॥
आह्मासोयिरेहरिजन ॥ जनभाग्यनिःकंचन ॥ १ ॥
ज्याच्याधैर्यानाहींभंग ॥ भावयेकविधरंग ॥ २ ॥ तान
भूकचित्तीं ॥ सदादेवआठविती ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधन ॥
ज्याचेंनिजनारायण ॥ ४ ॥ ॥ १३० ॥
ह्मणवितोदासनकरितांसेवा ॥ लंडपणेंदेवापोटभरी ॥
॥ १ ॥ खोटेंकोठेंसरेतुझ्यापायांपासीं ॥ अंतरजाणसी
पांडुरंगा ॥ २ ॥ आचरणखोटेंआपणासिठावें ॥ लटी
केंबोलावेंदूसरेंतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐसाआहेअपराधी ॥
असोकृपानिधितुह्माठावा ॥ ४ ॥ ॥ १३१ ॥
जळोतेंबाह्यसोंग ॥ अंतरव्यंगपडिलें ॥ १ ॥ कारणतें
अंतरलें ॥ वाईटभलेंह्मणतां ॥ २ ॥ तांतडीनेनाशी ॥
तातडिनेंचसंतोषी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधीर ॥ नाहींयेकीबु
द्धिस्थिर ॥ ४ ॥ ॥ १३२ ॥
चित्ताचेबांधलेजवळितेंवसे ॥ प्रकाशीप्रकाशेसर्वका
ळ ॥ १ ॥ अंतरींवसावीउत्तमतेभेटी ॥ होऊंकांहींतुटी
नशकेची ॥ २ ॥ ब्रह्मांडकवळेआठवणेसाठीं ॥ धरावा
तोपोटींवावरा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेलाभघरिचीयाघरीं
प्रेमतंतुदोरीनतुटतां ॥ ४ ॥ ॥ १३३ ॥

दुखवलेंचित्तआजिच्याप्रसंगें ॥ बहुपीडाजगेंकेलीदे
वा ॥ १ ॥ कधींहासंबंधतोडिसीतेंनेणे ॥ आठऊनिम
नींपायअसें ॥ २ ॥ आणिकाचियेतीअंतराअंतरें ॥ सु
खदुःखबरेंवाईटतें॥३॥ तुकाह्मणेघडेयेकांताचावास ॥
तरिचयानाशसंबंधाचा ॥ ४ ॥ ॥ १३४ ॥
धनवंतयेकबहिरटआंधळे ॥ शुभ्रकुष्टकाळेभोगअंगीं
॥ १ ॥ प्रारब्धाचीगतिनकळेविचित्र ॥ आहेहातींसूत्र
विठोबाच्या ॥ २ ॥ आणिकरोगाचींनावेंसांगोंकिती ॥
आखंडअसतीजडोनीयां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनष्टसंचिता
चेंदान ॥ पावेखातांपणसुखनेदी ॥ ४ ॥ ॥ १३५ ॥
भेदाभेदताळानघडेघालिता ॥ आठवारेआतांनाराय
ण ॥ १ ॥ येणेंयेकेंकेलेंअवघेंहोयसांग ॥ अच्युताच्यायो
गेंनामछंदें ॥ २ ॥ भोवरेखळाळचोरवाटाघेती ॥ पावलें
मारितिसिवेपासी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेथेभावेंवीणपार ॥
नपविजेसारहेंचीआहे ॥ ४ ॥ ॥ १३६ ॥
जेगातीअखंडविठ्ठलाचेंगीत ॥ त्यांचेपायींचित्तठेवी
नमी ॥ १ ॥ जयांसीआवडेविठ्ठलाचेंनाम ॥ तेमाझेपर
मप्राणसखे ॥ २ ॥ जयांसीविठ्ठलआवडेलोचनीं ॥ त्यां
चीपायवणीस्वीकारीन ॥ ३ ॥ विठ्ठलासीजीहींदिल्हास
र्वभाव ॥ त्यांच्यापायींजीवठेवीनमी ॥ ४ ॥ तुकाह्म
णेरजहोइनचरणीचा ॥ ह्मणवितित्यांचाहरिचेदास ॥
॥ ५ ॥ ॥ १३७ ॥
कायतोविवादअसोभेदाभेद ॥ साधापरमानंदयेका

भावें ॥ १ ॥ निघोनिआयुष्यजातेंहातोहात ॥ विचारी
पाहातलवलाहीं ॥ २ ॥ तुकाह्मणेभावभक्तिहेंकारण ॥
नागवीभूषणदंभतोची ॥ ३ ॥ ॥ १३८ ॥
देवकीनंदनें ॥ केलेंआपुल्याचिंतनें ॥ १ ॥ मजआपुलि
याऐसें ॥ मनालाऊनियांपिसें ॥ २ ॥ गोंवळेगोपाळा ॥
केलेलाटूनियांचाळा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसंग ॥ केलेंदूरि
नव्हेमग ॥ ४ ॥ ॥ १३९ ॥
माझीयाजीवासिहेचिपेंविश्रांती ॥ तुझेपायचित्तींपां
डुरंगा ॥ १ ॥ भांडवलगांठीआलेंसेपुरतें ॥ समाधान
चित्तेंमानियलें ॥ २ ॥ उदंडउच्चारीघातलापसारु ॥ रूपा
वरीभारुआवडीच्या ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमजभक्तीचीआ
वडी ॥ अभेदतांतडीनाहींह्मणे ॥ ४ ॥ ॥ १४० ॥
येकविधआह्मींनधरूंपालट ॥ नसंडुहेवाटसांपडली ॥
॥ १ ॥ ह्मणऊनिकेलापाहिजेसांभाळ ॥ माझेंबुद्धिबळ
पायतुझे ॥ २ ॥ बहुतनकळेबोलतांप्रकार ॥ अंतराअं
तरसाक्षअसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअगाजीवीच्याजीवना ॥
तूंचीनारायणासाक्षीमाझा ॥ ४ ॥ ॥ १४१ ॥
राहोयेचीठाई ॥ माझाभावतुझेपायीं ॥ १ ॥ करीनना
माचेंचिंतन ॥ जाऊंनेदिकोठेंमन ॥ २ ॥ देइनयेरसी ॥
आतांबुडिसर्वविशीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥ साटीकरो
नियाजीवा ॥ ४ ॥ ॥ १४२ ॥
तैसेनहोआह्मीविठ्ठलाचेदास ॥ यावेंआणिकासकाकु
लति ॥ १ ॥ स्वामीचीयासत्ताठेंगणेंसकळ ॥ आलाक

ळिकाळहाताखालीं ॥ २ ॥ अंकिताचा असे अभीमान
देवा ॥ समर्पूनि हेवा असो पायीं ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे आह्मा
इच्छेचें खेळणें ॥ कोड नारायणें पुरवावें ॥ ४ ॥ ॥ १४३ ॥
मोक्ष देवापाशीं नाहीं ॥ लटिक्या घाई विव्हळतो ॥ १ ॥ का
य खरें न धरी शुद्धि ॥ ठेली बुद्धि भ्रमलें ॥ २ ॥ अहंकारा
उरलें कांहीं ॥ पांचा ठाईं हे वाटे ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे कुंथे भा
रें ॥ लटिकें खरें मानूनियां ॥ ४ ॥ ॥ १४४ ॥
आपुला तो येक देव करोनि घ्यावा ॥ तेणें वीण जीवा सूख
नव्हे ॥ १ ॥ येर तीं माईकें दुःखाचीं जनीतीं ॥ नाहीं आदि
अंतीं अवसानीं ॥ २ ॥ अविनाश करी आपूलिया ऐसें
लावी मना पिसें गोविंदाचें ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे येका मरणें
चीसरे ॥ उत्तमचि उरे कीर्ति मागें ॥ ४ ॥ ॥ १४५ ॥
आजीचें हें मज तुह्मी कृपादान ॥ दिल्हें संतजन मायबापें
॥ १ ॥ आलीं मुखावाटे अमृत वचनें ॥ उत्तीर्ण तों येणें न
व्हे जन्मीं ॥ २ ॥ तुका ह्मणे तुह्मी उदार कृपाळ ॥ शृंगारिलें
बाळक वतुकें ॥ ३ ॥ ॥ १४६ ॥
स्तुति अथवा निंदा करावी देवाची ॥ अधम तो वेंची व्य
र्थ वाणी ॥ १ ॥ ऐकोनीया होती बहीर हे बोल ॥ वेंचोनी ते
मोल नरका जाती ॥ २ ॥ इहलोकीं थुंका पडे तोंडावरी ॥
करणें अघोरीवास लागे ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे माप वाचे ऐसें
निकें ॥ भरलें नरकें निंदसाठीं ॥ ४ ॥ ॥ १४७ ॥
सेवकें करावें सांगीतलें काम ॥ शिक्याचा तो धर्म स्वामी

राखे॥ १ ॥ कायदेवानेणोंआलेंगांढिपण ॥ तुह्मीशक्ति
हीनझालांदिसे॥ २॥ विष्णुदासआह्मीनिर्भरज्याबळें॥
तेंदिसेयाकाळेंअव्हेरिलें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमूळपाठवाल
वकरी॥किंवाकरूंहरिकायसांगा॥४॥ ॥ १४८ ॥
लोहककफगारासिद्धहेसामुग्री॥ अग्निटणत्कारिदिसोंये
तो ॥ १ ॥ सांगावेंतेंकाईसांगावेंतेंकाई ॥ चित्ताहोय
ठाईअनुभवतो ॥ २ ॥ अन्नेंसांगोंयेतोलक्ष्मीचाअनुभ
व॥ करोनीउपावघेऊंहेवा॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमिळेजीव
नीजीवन॥ तेथेंकोणाकोणनावठेवी॥ ४॥ ॥ १४९॥
बाळाचेंजीवन॥ माताजाणेभूकताहान ॥ १ ॥ काय
करूंविनवणी॥ असोंमस्तकचरणीं ॥ २ ॥ ठेविलिये
ठाईं॥ चित्तठेउनिअसेपाईं॥ ३ ॥ करितांहेसेवा ॥ चिं
तनसर्वांठाईंदेवा ॥ ४ ॥ न्यूनतेंचिपुरें ॥ करोनिघ्यावें
दातारें ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेबुद्धि॥ अल्पअसेअपराधी ॥
॥ ६ ॥ ॥ १५० ॥
जाणतोसमय॥ परिमितकामानये॥ १ ॥ तुह्मीसांगा
वेंतेंबरें ॥ देवासकळविचारें ॥ २ ॥ फुकाचियेपुसी॥
चिंतानाहींहोतीऐसी॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआहे॥ धरपाय
मजसाह्य॥ ४॥ ॥ १५१ ॥
द्वारपाळविनंतिकरी ॥ उभेद्वारिंराऊळा ॥ १ ॥ आपु
लीयाशरणागता॥ वाहोंचिंतानघावी ॥ २ ॥ वचना
याचित्तद्यावें॥ असेठावेंतुह्मासी॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकृपा
सिंधु॥ दीनबंधुकेशवा॥ ४॥ ॥ १५२॥

दोहींबाहींआम्हावास॥ असोकासपालोनी॥ १ ॥ बो
लबोलोंउभयतां ॥ स्वामिसत्तासेवेची ॥ २॥ येकसरें
आज्ञाकेली॥ असोचालीतेनीति ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजो
हरितो॥ आहेहोतोतेठाई॥ ४॥ ॥ १५३॥
आयिकाजीदेवामाझीवीनवणी॥ मस्तकचरणींठवि
तसें ॥ १ ॥ सन्निधपातलोंसांडोनियांशंका ॥ सन्मुख
चीयेकायेकीपुढें ॥ २ ॥ जाणविलेंकोठेंपावेपायापा
सीं ॥ केलीयाजीवासींसाठवण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमा
झ्याहातींहाउद्धार॥करीकीरकीरह्मणऊनी॥४॥१५४॥
बैसलोंतोकडियेवरि॥ नव्हेदूरिवेगळा॥ १॥घडलेंहेंब
हुतांदिसा॥ आतांइच्छापूरवीन ॥ २॥ बहुहोताझाला
शीण॥ नाहीक्षणविसावा॥ ३ ॥ दुःखेंकेलेंमीतूंपणें ॥
जवळिनेणेंहोतेंतें॥ ४॥ पाहातजेहोतोंवास॥ तेंचिआ
सपुरविली॥५॥ तुकाह्मणेमायबापा ॥ झणिकोपावि
ठ्ठला॥ ६॥ ॥ १५५॥
तुझेंनाममुखींतयासिविपत्ति ॥ आश्चर्यहेंचित्तींवाटत
से॥१॥कायजाणोंदेवाहोसीलनिजेला ॥ नेणोंजीवि
ठ्ठलामायबापा॥२॥ भवबंधनाचेतुटतीलफांसे॥ तेकां
येथेंऐसेआङ्केरिले॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझेंदचकलेंमन॥
वाटेतयावीणशीणकेला॥ ४॥ ॥ १५६॥
खेळतांनिजभावेंसमर्थाचेबाळ॥ तयाच्यासकळसत्ते
खालीं ॥ १ ॥ तरिलेववीलाशोभेअळंकार॥ नाहींत
रीभारमानाविण ॥ २ ॥ अवघीचदिशाअसावीमो

कळि॥ मायबापबळीह्मणऊनि ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझें आहेऐसेंदेव॥ह्मणऊनिसेवासमर्पीली॥४॥ ॥१५७॥

निरंजनीयेकठाणें॥ संगनेणेंदुसरा ॥ १ ॥ पाहाचाल विलेकैसे॥ लाउनिपिसेंगोवळें॥ २ ॥ लपलेआंगेआं ग॥दिल्हासंगहोताती॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनव्हतेंठावें॥ झा लेंभावेंवाटोळें॥ ४ ॥ ॥१५८॥

नव्हतिभेटितेचिबरें॥ होतांचोरेंनाडिलें ॥ १ ॥ अवघि यांचाकेलाझाडा॥ करितांवाडाखोंकर॥ २ ॥ चिंतना चेंमूळचित्त॥ नेलेंवित्तहारोनि ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमुळा आलें॥ होतेंकेलेंतैसेची॥ ४ ॥ ॥१५९॥

जयाठाईआवडीठेली॥मजतेंबोलीनसंडे॥ १ ॥ पुरवा वेंजिविचेंकोड॥ भेटीगोडतूजमज॥ २ ॥ आणिलेंये थवरि॥ रूपदूरिनकरावें॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनारायणा॥ सेवाहीनाधिकृत्नि॥ ४ ॥ ॥१६०॥

सरलीयाचासोसमनीं ॥ लाजोनियांराहिलों ॥ १ ॥ आवडीनेंबोलावितों॥येथेंतेंतोंल्पावें॥२॥ माझेंतेचि मजद्यावें॥होतेंभावेंजोडिलें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेविश्वंभ रा॥ अळिकराबुझावा॥ ४ ॥ ॥१६१॥

नाचावेंसेंवाटेमना ॥ छंदगुणाअधीन॥ १ ॥ चेष्टवि लींमाझींगात्रें॥सत्तासूत्रेंहालती॥ २ ॥ नामरूपेंरंगा आलीं॥तेचिझालींस्वभावें॥३॥ तुकाह्मणेपांडुरंगें॥अं गसंगेंकवळिलें॥ ४ ॥ ॥१६२॥

खेळतोंतेखेळपायांच्याप्रसादें॥नव्हतीहेछंदनाशीवंत॥

॥ १ ॥ माझामायबापउभाविटेवरी ॥ कवतूकेंकरीकृपा
दान ॥ २॥ प्रसादाचीवाणीवदतिउत्तरें ॥ नाहींमतांतरें
जोडियेलीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेरसवाढतियाअंगें ॥ छाया
पांडुरंगेंकेलीवरी ॥ ४ ॥ ॥ १६३॥
अखंडमुडतर ॥ सासुरवासकर ॥ १ ॥ याचीझालीबो
ळवण ॥ आतांनदेखोतोशिण ॥ २ ॥ बहुतांचीदासी ॥
तयेघरींसासुरवासी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमूळें ॥ खंडझा
लायेकवेळें ॥ ४ ॥ ॥ १६४॥
अवघाभारवाटेदेवा ॥ संतसेवानघडतां ॥ १ ॥ कसो
टीहेअसेहातीं ॥ सत्यभूतिंभगवंत ॥ २ ॥ चुकलासा
दिसेपंथ ॥ गेलेसंततोऐसा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसोंगवा
यां ॥ कारणयाअनुभवें ॥ ४॥ ॥ १६५॥
आतांतुह्मीकृपावंत ॥ साधुसंतजीवलग ॥ १ ॥ गोम
टेंतेंकरामाझें ॥ भारवोझेंतुह्मासी ॥ २ ॥ वंचिलेतेपा
यांपासीं ॥ नाहींयासिवेगळें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसोडल्या
गांठी ॥ दिलिमिठीपायांसी ॥ ४ ॥ ॥ १६६ ॥
सुखवाटेपरीवर्म ॥ धर्माधर्मनकळे ॥ १ ॥ गायनाचें
येवढेंजाणें ॥ विठ्ठलह्मणेनिर्लज्ज ॥ २ ॥ अवघेंमाझेंहे
चीधन ॥ साधनह्रिसकळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपायांपडे ॥
तुमच्याकोंडेंसंतांच्या ॥ ४ ॥ ॥ १६७॥
धरिलेहोतेचित्तीं ॥ डोळांतेच्चिदिसती ॥ १ ॥ आलेंआ
वडिशीफळ ॥ झालेंकारणसकळ ॥ २ ॥ घेईनभातुकें ॥
मागोनियांकवतुकें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेलाड ॥ विठोपुर

वीलकोड ॥ ४ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ १६८ ॥
बहुतादिसांचीअजीझालीभेटी ॥ झालीहोतीतुटीका
ळगती ॥ १ ॥ येथेंसावकाशघेईनतेधणी ॥ गेलीआड
चणीउगवोनी ॥ २ ॥ बहुदुःखदिल्हेंहोतेंघरींकामें ॥
वाढलाहाश्रमेंश्रमहोता ॥ ३ ॥ बहुदीसहोताझाडिला
मारग ॥ क्लेशाचातोत्यागआजीझाला ॥ ४ ॥ बहुहोती
केलीसोंगसंपादणी ॥ लौकिकापासोनीनिर्गमलों ॥
॥ ५ ॥ तुकाह्मणेयेथेंझालेंअवसान ॥ परमानंदीमन
विसावलें ॥ ६ ॥ ॥ १६९ ॥
पुत्रझालाचोर ॥ मायबापाहर्षथोर ॥ १ ॥ अतांकशा
साठींजोडी ॥ हाटधाटगुठघेघडी ॥ २ ॥ आइतेआपहा
र ॥ आणोनीयांभरीघर ॥ ३ ॥ मानिलीनिश्चिंति ॥ न
रकाजावयाउभयती ॥ ४ ॥ झोडाझोडगिचेपोटीं ॥ फ
ळेंबीजेंतींकरटीं ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेबेट्या ॥ भांडवलन
गेखोट्या ॥ ६ ॥ ॥ १७० ॥
येवढीअपकीर्ती ॥ ऐकोनियांतीफजीती ॥ १ ॥ जरी
दाखविलवदन ॥ थुंकाथुंकातोदेखोन ॥ २ ॥ काळिमे
चेंजीणें ॥ जिउनीयांराहेसुणें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेगुण ॥ दरु
षनेअपशकुन ॥ ४ ॥ ॥ १७१ ॥
पुंडलीकभक्तराज ॥ तेणेंसाधीयेलेंकाज ॥ वैकुंठीचेंनी
ज ॥ परब्रह्मआणिलें ॥ १ ॥ पांडुरंगबाळमूर्ती ॥ गाई
गोपाळसंगाती ॥ येऊनीयांप्रीती ॥ उभेसमचरणीरा
हिले ॥ २ ॥ येकाआगळेंअक्षरें ॥ भूवैकुंठदुसरें ॥ ह्मण

वीतियेरे ॥ परितिऐशीनव्हती ॥ ३ ॥ पापपंचकाशीम
धीं ॥ येऊंनशकेचिकधीं ॥कैचीतेथेंविधी ॥ निपेधाची
वसती ॥ ४ ॥ पुराणीबोलतिऐसे ॥ चतुर्भूजतींमाणसें ॥
सुदर्शनावरिवसे ॥ परितेनबुडेकल्पांतीं ॥ ५ ॥ अनुप
म्यईचीथोरी ॥ महाक्षेत्रहेंपंढरी ॥ धन्यधन्यवारकरी ॥
तुकाह्मणेतेर्थीचे ॥ ६ ॥ ॥ १७२ ॥
देहम्तत्यूचेंभातुकें ॥ कळोंआलेंकवतुकें ॥ १ ॥ कायमा
नियेलेंसार ॥ हेंचीवाटतेंआश्चिर्य ॥ २ ॥ नानाभोगाचीं
संचितें ॥ करोनिठेवीलेंआईतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकोडीं ॥
उगऊनसतींबापुडीं ॥ ४ ॥ ॥ १७३ ॥
त्यागभोगमाझ्यायेतीलअंतरा ॥ मगमीदाताराकाय
करूं ॥ १ ॥ सांडीमांडीविधीनिषेधाचाठाव ॥ नकळतां
भावजाइलवाया ॥ २ ॥ तुकाह्मणेअतांनकोउजग
रा ॥ लपवींदाताराअंगींमज ॥ ३ ॥ ॥ १७४ ॥
दाऊनीयांमांड ॥ पुरेनकरीतीभांड ॥ १ ॥ जळोजळो
तैसेंजीणें ॥ फटमरलाजिरवाणे ॥ २ ॥ घेतलेंतैसेंसोंग
बरवेंसंपादावेंसांग ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधीरें ॥ देवनुपेक्षी
लखरें ॥ ४ ॥ ॥ १७५ ॥
नपालटेजातिजीवाचियेसाठीं ॥ बात्यतेचिपोटींदा
वीवरी ॥ १ ॥ अंतरसबाह्यसारिखाचीरंग ॥ वीटआ
णिभंगनाहींरसा ॥ २ ॥ घणाचियेघायेंपोटींशिरेहि
रा ॥ सांडूंनेणेंधीराआपूलिया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकढक
रावेंसीतळ ॥ ऐसेंजातिबळचंदनाचें ॥ ४ ॥ ॥ १७६ ॥

देवावरीभारवृत्ति॥अयाचित्तसार ॥ १ ॥ देहदेवाचेंसां
भाळी॥सारयोजेयथाकाळीं॥ २॥ विश्वासासिनिर्द्धा
र॥ विस्तारेलविश्वंभर॥ ३ ॥ तुकाह्मणेक्कावें ॥ बळयेक
चीजाणावें ॥ ४ ॥ ॥ १७७॥

दिल्हीमानतरीनघ्यावीशत्रूची ॥ शरणआलेंत्यासीज
तनजीवें ॥ १ ॥ समर्थासीअसेविचाराचीआण ॥ भ
लींपापपुण्यविचारावें ॥ २ ॥ काकुलतीसाठींसत्याचा
विसर॥ पडिलेंअंतरनपाहिजे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयशकी
र्तिआणिमान॥ करितांजतनदेवजोडे ॥ ४ ॥ १७८ ॥

विचारिलेंअर्धीआपुलेमानसीं ॥ वाचायेथेंकैसीको
ण्याद्वारें ॥ १ ॥ तवंझालासात्यह्रदयनिवासी॥ बुद्धि
दिल्हीऐसीनाशनाहीं ॥ २ ॥ उद्वेगाचेहोतोंपडिलोंसमु
द्रीं ॥ कोणेतिरीतरींपावीजेल ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदुःखें
आलाआयुर्भाव ॥ झालाबहुजीवकासावीस ॥ ४ ॥
॥ १७९ ॥

आपुलेंवेंचोनीखोडाघालीपाव ॥ ऐसातोह्माजीवहीन
बुद्धि॥१॥ विषयाच्यासंगेंआयुष्याचानाश॥ पडियेले
वासस्वहिताचे॥२॥ भुलल्याचेंअंगआपणापारिखे॥
छंदाचेसारिखेंवर्ततसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदुःखउमटेपरी
णामीं॥ लंपटासीकामीरतलीया॥ ४ ॥ ॥ १८० ॥

केलेंशकूनेंप्रमाण॥ आतांमागेंफीरेकोण॥ १ ॥ होय
तैसेंहोउअतां॥ देहबळीकायचिंता ॥ २ ॥ पडिलेपाल
वी॥ त्याचाधाकवाहेजीवीं॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजीणें॥ दे

वाकायहीनपणें ॥ ४ ॥ ॥ ध ॥ ॥ १८१ ॥
आळणीऐसेंकळोंआलें ॥ त्यासिभलेंमौन्यची ॥ १ ॥ नयेकांहींवेंचुंवाणी ॥ वेडेघाणीसंगातें ॥ २ ॥ वेगळेते देहभावा ॥ भ्रमजीवामाझारी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकवतु ककेलें ॥ किंवाभलेंद्वडितां ॥ ४ ॥ ॥ १८२ ॥
चित्ताचाचाळक ॥ त्याचेंउभयसूत्रयेक ॥ १ ॥ नाचवी तोनाचेछंदें ॥ सुखेंआपुल्याविनोदें ॥ २ ॥ चंद्रकमळ णी ॥ नाहींधाडीतसांगोनी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऊठी ॥ लो हचुंबकाचेदृष्टि ॥ ४ ॥ ॥ १८३ ॥
करितांतडातोडी ॥ वत्समातेसोईवोढी ॥ १ ॥ करीत्या चाआग्रहउरे ॥ येकयेकासाठींझुरे ॥ २ ॥ भुकेइच्छिअ न्न ॥ तेंचित्यासाठींनिर्माण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजाती ॥ ये कयेकाचीयेचित्तीं ॥ ४ ॥ ॥ १८४ ॥
निघालेंदिवाळें ॥ झालेंदेवाचेंवाटोळें ॥ १ ॥ आतांवें चूंनयेवाणी ॥ विचारावेमनिंच्यामनीं ॥ २ ॥ गुंडाळी लींपोतीं ॥ भीतरीलावियेलीवाती ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेक रा ॥ ऐसाराहेमाजीघरा ॥ ४ ॥ ॥ १८५ ॥
तीर्थाचियेंपंथेंचालतोनिदैंव ॥ पाविजेतोठावअंतराया ॥ १ ॥ ह्मणऊनीभलेनिश्चळचीस्थळीं ॥ मनाचीयेमूळीं बैसोनीयां ॥ २ ॥ संकल्पारूढतेपराधीनजीणें ॥ कार्यची कारणवाढतसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनाहींकामयेकमुख ॥ जिरवीतांसुखहोतेंपोटीं ॥ ४ ॥ ॥ १८६ ॥

क्षणक्षणाहाचीकरावाविचार ॥ तरावयापारभवसिं
धु ॥ १ ॥ नासिवंतदेहजाणारेसकळ ॥ आयुष्यखातो
काळसावधान ॥ २ ॥ संतसमागमींधरोनीआवडी ॥
करावीतांतडीपरमार्थी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेइहलोकींच्या
वेव्हारें ॥ नयेडोळेधुरेंभरोनीराहों ॥ ४ ॥ ॥१८७॥
कोणासीविचारकरावाशेवटीं ॥ येवढ्यालाभातूटी
झाल्यातरे ॥ १ ॥ सांभळीतोशूरआलाघावडाव ॥ पुढें
दिल्हापावनकरीमागें ॥ २॥ घाततोयानावेंयेथेंअंतरा
ये ॥ अंतरल्यापायगोविंदाचे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेगडसंधी
चाहाठाव ॥ केलातोऊपावकार्यायेता ॥ ४ ॥ ॥१८८॥
असाजीसोंवळे ॥ आहातैसेचीनीराळे ॥ १ ॥ आह्मी
नयोंतुमच्यावाटा ॥ कायलटीकाचीताठा ॥ २ ॥ चिंत
नचीपुरे ॥ कायसलगीसवेंधुरे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥
नकानावडेतेसेवा ॥ ४ ॥ ॥१८९॥
अहंकारतोनासाभेद ॥ जगींनिंद्यवोंवळा ॥ १ ॥ नात
ळेतोधन्यत्यासि ॥ जालावंशींदीपक ॥ २ ॥ करावीते
आत्महत्या ॥ नेदीआतांआतळों ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेगुरु
गुरी ॥ माथाथोरीधरोनी ॥ ४ ॥ ॥१९०॥
इच्छिलेंतेंशकुनवंती ॥ होयदेतीतात्काळ ॥ १ ॥ क्षीरा
नीरानिवडकरी ॥ बरावरीविठ्ठल ॥ २ ॥ भाग्यावीणकैचें
फळ ॥ अंतरमळमूत्राचें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसंचितकुडें ॥
तेंबापुडेंकरीतसे ॥ ४ ॥ ॥१९१॥
कशासाठींआह्मीजाळीलासंसार ॥ नकरीविचारऐसा

देवा॥ १ ॥ कैसेंनेणों आह्माकरवतेउदास ॥ माझाप्रेम
रसभंगावया॥ २ ॥ समर्पूनिठेलोदेहहासकळ॥ धरीता
विटाळमनीमाझा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअवघीमोकलोनि
आस॥ फिरतोंउदासकोणासाठीं॥ ४॥ ॥ १९२॥
नाहींतुह्मीकांहींलाविलेंमागणें ॥ कंटाळयाच्याभेणेत्रा
सलेती ॥ १ ॥ येखादीयापरीटाळावीकरकर॥ हानका
विचारदेखोकांहीं ॥ २ ॥ पायांच्यावियोगेप्राणासवे
साठीं ॥ नेघवेसीतुटीझालीआतां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतु
ह्मांमागणेंतेंआतां ॥ हेचीकृपावंताचरणींवास ॥ ४ ॥
॥ १९३॥
जगअमंगळ॥ लागेदेखतांविटाळ ॥ १ ॥ धर्मभूतांची
तेदया॥ संतकारणऐसीया॥ २ ॥ नव्हेमाझेंमत॥ साक्षी
करुनीसांगेसंत ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजीवें॥ दाविउमटोनि
अनुभवें॥ ४॥ ॥ १९४॥
दंडआन्यायाच्यामाथा॥ देखुनिकरावासर्वथा॥ १ ॥
नयेउगेंबहुतघाटूं॥ सिसेंसोनियांतआटूं॥ २ ॥ पाप
पुण्यासाठीं ॥ नीतकेलीआतांखोटी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
देवा॥ दोषकोणाचातोदावा॥ ४॥ ॥ १९५॥
आह्मिपतिततूंपावन॥ होतोंपूर्वापारजाण ॥ १ ॥ नवे
करोनयेजूने॥ सांभाळावेंज्याचेंत्याणें॥ २ ॥ मिरासी
चाठाव॥ राखाकरोनिऊपाव॥ ३ ॥ वादेंमारीहाका॥
देवाअयिकवीतोतुका॥ ४ ॥ ॥ १९६॥
पाडावीतेखरी॥ गांठिधूरेसवेंखरी ॥ १ ॥ नयेमरोंलंडी

पणें ॥ कायबापूडेंतेंजिणें ॥ २ ॥ लुटावेंभांडार ॥ तरीज
यानाहींपार ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनावें ॥ कीर्तिआगळीने
जावें ॥ ४ ॥ ॥ १९७ ॥
भोजनचीझालें ॥ मगजीवाकायआलें ॥ १ ॥ येउनेदा
विपुढती ॥ आडभयाचितेजाती ॥ २ ॥ करितांसरोभरी ॥
कांहींनठेवावीउरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेशूर ॥ व्हावेंधूरेसी
चतुर ॥ ४ ॥ ॥ १९८ ॥
जन्मांतरशुद्धनाहींआचरण ॥ यालागींचरणअंतरले
॥ १ ॥ वोढवलेंसंचितयेणेंजन्मेंपाहातां ॥ आतांपंढरी
नाथाकृपाकरीं ॥ २ ॥ पतितपावनसाचकरींदेवा ॥
यालागींकुडावाकरींमाझा ॥ ३ ॥ अपराधीपातकीदु
ष्टदुराचारी ॥ आहाळलोंभारीसंवसारें ॥ ४ ॥ कामक्रो
धआधीकल्पनेच्यात्रासें ॥ तुजनपवेऐसेंझालेंदेवा ॥
॥ ५ ॥ हानातोठावझालापांडुरंगा ॥ नयेचीउपेगाकाय
करूं ॥ ६ ॥ आपुलीयानावाधावणीयाधावें ॥ लवकरी
यावेंतुकाह्मणे ॥ ७ ॥ ॥ १९९ ॥
प्रथमभेटीआलिंगन ॥ मगचरणवंदावे ॥ १ ॥ ऐसा
माझाभोळाबाप ॥ हरितापकवळोनी ॥ २ ॥ नसांगतां
शीणभाग ॥ पांडुरंगजाणतसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकृपावं
ता ॥ घावेंमातेंनमागतां ॥ ४ ॥ ॥ २०० ॥
वचनाचाअनुभवहातीं ॥ बोलवीतीदेवमज ॥ १ ॥ परि
हेनकळेअभाविकां ॥ जडलोकांजीवांसी ॥ २ ॥ अनु
श्रुतहेप्रसादिक ॥ कृपाभीकस्वामीची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे

वारावारी॥ जातोंतरीसांगत ॥ ४ ॥ ॥ २०१ ॥
कांरेतुह्मीठेवाबहुतांनिमित्तें ॥ माझीयासंचितेंवोढव
लें ॥ १ ॥ भक्तिप्रेमगोडीबैसलीजिव्हारीं ॥ आनंदअं
तरींयेणेंझाला ॥ २ ॥ पुर्शालेंपटलतिमिरविठ्ठलें ॥ जग
चिभरलेंब्रह्मानंदें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकेलाकामनेवेगळा ॥
आवडीगोपाळावरीअसे ॥ ४ ॥ ॥ २०२ ॥
आसनींशयनींभोजनींगोविंदें ॥ भरलेंआनंदेंत्रिभुव
न ॥ १ ॥ अवघियाकेलीकाळेंतडातोडी ॥ अवसरघ
डीपुरोंनये ॥ २ ॥ वांटणीघातलेशरीराचे भाग ॥ दुजी
याचालागखंडियेला ॥ ३ ॥ आवडीच्याआलेंआहारा
सीरूप ॥ पृथकसंकल्पमावळले ॥ ४ ॥ कामतरिक्रोध
बुद्धिमननासे ॥ भ्रमाचेवोळसेगिळिलेशांति ॥ ५ ॥
तुकाह्मणेमनाश्रीरंगाचारंग ॥ बैसलाअभंगयेकविध
॥ ६ ॥ ॥ २०३ ॥
ज्वरल्यासिकाढाऔषधपाचन ॥ मूढानारायणस्मरवी
तो ॥ १ ॥ भवव्याधियेणेंतुटलरोकडे ॥ करोनियांझा
डेनिश्चयेसी ॥ २ ॥ आणिकाउपायाअनुपानकठीण ॥
भोगबरेशीणशीघ्रवत ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकेलाउघडापसा
रा ॥ भाग्यआलेंघरादारावरी ॥ ४ ॥ ॥ २०४ ॥
जपाचेंनिमित्तझोंपेचापसरू ॥ देहाचावीसरूसांडोनि
या ॥ १ ॥ ऐसेंतेंभजनअमंगळवाणी ॥ सोंगसंपादणी
भोरप्याची ॥ २ ॥ सेवेशीविकिलेलोभाचीयेआशें ॥
तयांकोठेअसेउरलादेव ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमानदंभज

यांचित्तीं ॥ तयाचीफजीतीकरूं आह्मी॥४॥ ॥२०५॥
परद्रव्यपरकांता॥नातळेजयाचीयाचित्ता ॥ आणि
कर्कामितोतत्वता॥ बांधलानवजाये॥ १ ॥ऐसाअनुभ
वरोकडा ॥ विश्वासतोजीवाजोडा॥येकांतत्यापुढा॥
आवघाकरीउकल॥ २ ॥ संकटींआंबलेंअन्न ॥ शोधि
तेंचीमद्यपान॥ विषमानेभिन्न ॥ केलेंशुद्धाशुद्ध ॥ ३ ॥
तुकाह्मणेनीत ॥ बरवीअनुभवींचिउचित ॥ तरिकाय
हित ॥ मोलघ्यावेंलागतें॥ ४ ॥ ॥ २०६ ॥
भूकपोटापूरती॥ तृणाभरवावरती॥ करावीफजीति॥
हावेव्हारवाढला॥ १ ॥कुळिकेशिलासफांस॥ डोइदा
ढिबोडवीदोष॥ अविहितनाश ॥ करविवोजचुकता
॥ २ ॥ विधीसेवनेंविहितें॥ कार्यकारणापुरतें॥ नबाटे
जोचित्तें॥ अधर्मांच्यातोत्यागि ॥ ३ ॥ आज्ञापाळणते
सेवा॥ भयधरोनियाजीवा॥ तुकाह्मणेठेवा॥ ठविला
तोजतन ॥ ४ ॥ ॥२०७॥
कळेनकळेतेधर्म ॥ ऐकासांगतोंरेवर्म ॥ माझ्याविठो
बाचेंनाम॥ अट्टाहासेंउच्चारा ॥ १ ॥ तोयादाखवील
वाटा॥ जयापाहिजेत्यानीटा ॥ रूपावंतमोठा॥ पाहि
जोतोकळवळा॥२॥ पुसतांचुकाहोतवाटा ॥ सवेंबोळ
वागोमटा ॥ मोडोनेदीकांटा ॥ घेऊंसाटाचोरासी॥३॥
तुकाह्मणेमोल॥ नलगेघावेंवेंचाबोल॥विठ्ठलविठ्ठल॥
ऐसाछंदमानसीं ॥४॥ ॥२०८॥
तरिकांबोळंगणें॥राजद्वारींहोतीसुणें॥ १ ॥ अंगींदा

ऊनिनिष्कामता ॥ पोकळपोकळितेंव्यथा ॥ २ ॥ कास
यामोकळ ॥ भोंवतेशिष्याचेगाबाळ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
टाळे ॥ बाह्यरंगतेनिराळे ॥ ४ ॥ ॥ २०९ ॥
हरिच्यादासासोपेंवर्म ॥ सर्वधर्मपाउलें ॥ १ ॥ कडिये
देववाहेखांदी ॥ वैष्णवमांदीकडेसी ॥ २ ॥ सरतियेणें
आटाआटी ॥ नाहींतुटीलाभाची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसमा
धान ॥ सदामनआमुचें ॥ ४ ॥ ॥ २१० ॥
भूताचीयेनांदिजीवीं ॥ गोंसावीचसकळा ॥ १ ॥ क्षण
क्षणाजगाठाई ॥ दृढपाईविश्वास ॥ २ ॥ दाऊनियांसों
गदुजें ॥ अंतरींबीजवसतसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजाणेधर्म ॥
घरीतेंवर्मचिंतनें ॥ ४ ॥ ॥ २११ ॥
संतआलेघरा ॥ तोमीअभागीदातारा ॥ १ ॥ कासया
नेंपूजाकरूं ॥ चरणहृदयींचधरूं ॥ २ ॥ कायाकुरवंडी ॥
करुनिवोवाळोनिसांडी ॥ तुकाह्मणेभावें ॥ ३ ॥ हातजो
डीअसोठावें ॥ ४ ॥ ॥ २१२ ॥
भेदतुटलियावरी ॥ आह्मीतुमचेचहरी ॥ १ ॥ आतां
पाळावेंपाळावें ॥ आह्मालडिवाळांचेलळे ॥ २ ॥ आ
णिकांचीदेवा ॥ नाहींजाणतचीसेवा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
हेवा ॥ माझाहेतपायींदेवा ॥ ४ ॥ ॥ २१३ ॥
आमुचीविश्रांति ॥ तुझेचरणकमळापति ॥ १ ॥ पुढति
पूढतिनमन ॥ घालोनीयांलोटांगण ॥ २ ॥ हेंचीयेकजा
णें ॥ कायावाचाआणिमनें ॥ ३ ॥ नीचजनालोका ॥
तुळिलपायरीसीतुका ॥ ४ ॥ ॥ २१४ ॥

विनवितोंशेवटीं ॥ आहेतैसेंमाझेपोटीं ॥ १ ॥ कंठींराहा
वेंराहावें ॥ हेंचिमागतसेंभावें ॥ २ ॥ पुरलीवासना ॥
येणेंहोइलनारायणा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजोदेहडा ॥ तोचि
वर्णीनपवाडा ॥ ४ ॥ ॥ २१५ ॥
आवडीचीसलगीपूजा ॥ विषमदुजाभावतो ॥ १ ॥
ऐसींउफराटींवर्में ॥ कळोंभ्रमेंनयेति ॥ २ ॥ नलगेसमा
धानमोल ॥ रुचतिबोलप्रीतीचे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेका
जीवें ॥ सूत्रव्हावेंगुतलें ॥ ४ ॥ ॥ २१६ ॥
बाळमातेलातेवरि ॥ मारितेणेंसंतोषे ॥ १ ॥ सुखवसे
चिंताआंगीं ॥ तेहीरंगींमिळाले ॥ २ ॥ भक्षीत्याचाजी
वमाग ॥ आलाभागतोवरा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऋणानुबं
धें ॥ सांगेसुदेसकळा ॥ ४ ॥ ॥ २१७ ॥
शिजल्यावरीजाळ ॥ वायांजायाचेंतेंमूळ ॥ १ ॥ ऐसा
वारावातोश्रम ॥ अतिशयनाहींकाम ॥ २ ॥ सांभाळावें
वर्म ॥ उचिताच्याकाळेंधर्म ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकळे ॥ ऐ
सेंकारणाचेवेळे ॥ ४ ॥ ॥ २१८ ॥
उभाऐलथडी ॥ तेणेंघालोंनयेउडी ॥ १ ॥ पुढेंगेल्याचे
उपाय ॥ करावेतेंकेलेकाय ॥ २ ॥ दिसतेंआहारी ॥ नये
जाऊंऐशावरी ॥ ३ ॥ आळसाचीधाडी ॥ तुकाह्मणेब
हूनाडी ॥ ३ ॥ ॥ २१९ ॥
शक्तिद्यावीदेवा ॥ नाहींपार्थिवाचीसेवा ॥ १ ॥ मुख्य
आहेऐसाधर्म ॥ जाणतेहोजाणावर्म ॥ २ ॥ मनापोटीं
व ॥ जाणेजैसातैसाभाव ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसोस ॥ ला

गेलावील्याचेंपिसें ॥ ४ ॥ ॥ २२० ॥
कार्यचकारण॥तृष्णापाववीतेशिण ॥ १ ॥ कायकरोनि
ऐसासंग ॥ सोसेचीतूंपांडुरंग ॥ २ ॥ रूपींनाहींगोडी ॥
हावेहावेऊरफोडी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपडेभरी ॥ ऐसावरद
ळाचेथोरी ॥ ४ ॥ ॥ २२१ ॥
संसाराचेनावेंघालोनियांशून्य ॥ वाढतांहापुण्यकेला
धर्म॥ १ ॥हरिभजनेंहेंढवळिलेंजग ॥ चुकविलालागक
ळिकाळाचा ॥ २ ॥ कोण्हीहीनलगेसाधनाचापांग ॥
करणेंकेलात्यागदेहबुद्धिं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसुखसमाधि
हरिकथा ॥ नेणेंभवव्यथागाईलतो ॥ ४ ॥ ॥ २२२ ॥
विश्वासियानाहींलागतसायास॥अनायासेंरंगअंगा
येतो ॥ १ ॥ लेंकराचेहातेंघासमागेमाता ॥ वोरसोनि
चित्तासूखपावे ॥ २ ॥ गौरवतोमानीअरुषावचनीं ॥भू
षणतेवाणीमिरवावी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआहेसकळहिसा
क्षी ॥ माझादोहींपक्षीपांडुरंग ॥ ४ ॥ ॥ २२३ ॥
वैभवाचेधणीसकळशरणागत ॥सत्यभावेंचित्तअर्पी
लेंतें ॥ १ ॥ नेदीउरेंदेवआपणावेगळें ॥ भावाचीयाब
ळेंठायाठाव॥ २ ॥ जाणोनीनेणोनीअंगाआलीदशा ॥
मगहोयइच्छाआपणची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबरेंधाकट्या
चेंजीणें ॥ मातास्तनपानेंवाढवीते ॥ ४ ॥ ॥ २२४ ॥
कईऐसीदशायेइलमाझ्याआंगा ॥ चित्तपांडुरंगाझुर
तसे ॥ १ ॥ नाठऊनिदेहपायांचेंचिंतन ॥ अवसानक्ष

णनाहींमधीं ॥ २ ॥ कईऐसापात्रहोईनलाभाशी ॥ ने
णोऋषिकेशीतुष्टवील॥तुकाह्मणेधन्यमानीनसंचीत॥
घेईनतेंनित्यप्रेमसूख ॥ ४ ॥ ॥ २२५ ॥
नाहींवागवीतजाणिवेचेंवोझें ॥ स्वामिसेवाकाजेंनि
र्द्धारुहा ॥ १ ॥ आज्ञातेप्रमाणहामनींनिर्द्धार ॥ येणेंफि
टेभारनिश्चयेंसि ॥ २ ॥ आळिकरआह्मीयेकविधचि
त्तें ॥ तैसेंहोऊंयेतेंमायबापें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझीजा
तीचीहेसेवा ॥ घातलासेदेवावरीभार ॥ ४ ॥ ॥ २२६ ॥
कायनाहींमाझेअंतरींवसत ॥ व्यापकहाभूतींसकळां
नांदे ॥ १ ॥ चित्तासिप्रसादहोईलचळण ॥ तेंचीतेंवळ
णमनासहि ॥ २ ॥ सर्वशक्तिजीवींराहिल्याकुंठीत ॥ ना
हींकेलेंहीतआपुलेंतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदोरीखांबसुत्र्या
हातीं॥नाचवीनाचतीजडेंतैसीं ॥ ४ ॥ ॥ २२७ ॥
देवाचेनिर्माल्यकोणशिवेहातीं ॥ संकल्पासीहोतीवी
कल्पते ॥ १ ॥ वाहिलेहेदेहदेवायेकसरें ॥ होईलतेंबरेंते
णेंद्वारें ॥ २ ॥ होताभारत्याचीनिवारीलिखंती॥येथेंआ
तांरीतिसांठवण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेइच्छेपाववीलेकष्ट ॥
ह्मणऊनिनष्टदुरावीली ॥ ४ ॥ ॥ २२८ ॥
देवतीर्थीयेरदिसेजयावोस ॥ तोचीतयादोषजाणती
या ॥ १ ॥ तयाबरेंफावेदेवाचुकवीतां ॥ संचिताचीस
त्ताआंतराये ॥ २ ॥ शुद्धाशुद्धठावपापपुण्यबीजें ॥ पा
ववीलेदूजेफळभोगा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेविश्वंभराऐसें
वर्म ॥ चुकलियाधर्मअवघेमिथ्या ॥ ४ ॥ ॥ २२९ ॥

कायकरूंसांगतांनकळेतेंवर्म ॥ उपस्थितभ्रमउपज
वीतो ॥ १ ॥ मनअधींज्याचेंआलेंहोइलहाता ॥ तया
वरीसत्ताकेलीचाले ॥ २ ॥ भुकेचेआंगींचवीनासंवा
द ॥ मिथ्याऐसावादटुराग्रह ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआपरा
खावेआपणा ॥ संकोचचिकोणानयेआतां ॥ ४ ॥
॥ २३० ॥
अमृतआर्केरउचंबळेजातां ॥ विषआर्तभूताआवश्य
क ॥ १ ॥ आदरासीमोलनयेलाऊंकीजे ॥ धीरशुद्धबी
जगोमटातो ॥ २ ॥ खऱ्याचियेअंगींआपणेचीचाली ॥
लावणीलावीलीकायलागें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेचाडकरा
वेवसाव ॥ आह्मासितोवावधीरआहे ॥ ४ ॥ ॥ २३१ ॥
अनुभवाचेरसदेऊंआर्तभूता ॥ सोडुंचोजवितांपुढेंपा
ती ॥ १ ॥ देवाचाप्रसादरत्नाच्यावोवणी ॥ शोभतील
गुणीआपुलीया ॥ २ ॥ अधींभावसारशुद्धतेभूमीका ॥
बीजआणिपीकाचिंतानाहीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेज्याचें
नामगुण[illegible]सारे ॥ ४ ॥ ॥ २३२ ॥
कायमजयेवढाभार ॥ हेंवेव्हारचालावया ॥ १ ॥ उकल
तोजाणेधणि ॥ मजभोजनींकारण ॥ २ ॥ चिंताज्या
चीतयाशिरीं ॥ लोकरितींखेळावे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेशेव
टझाला ॥ देवयाबोलाभोगिता ॥ ४ ॥ ॥ २३३ ॥
येकांतींलोकांतींकरूंगदारोळ ॥ लेशतोहिमळनाहींये
थें ॥ १ ॥ घ्यावेंद्यावेंआह्मीआपुलियासत्ता ॥ नदेखोंपुस
तादुजाकोणी ॥ २ ॥ भांडाराचीकिल्लीमाझ्याहातींआहे ॥

पाहिजेतोपाहेवानयेथें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआह्माविश्वा
साच्याबळें॥ठेविलेंमोकळेंदेवेंयेथें॥ ४॥ ॥ २३४॥
स्मरणाचेवेळे॥व्हावेंसावधनकळे ॥ १ ॥ पडिलेविष
याचेवोढीं॥कोण्हीनदिसेकाढी ॥ २ ॥ भांडवलमाझें॥
वेंचझालेभूमिवोझें॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकळे ॥ तूंचिधांवेंए
सेवेळे॥ ४ ॥ ॥ २३५॥
पाहाहोदेवकैसेजन॥भिन्नभिन्नसंचितें॥ १ ॥ येकेना
हीयेकाऐसे॥दाविकैसेशुद्धहीन ॥ २ ॥ पंचभूतेंयेकंरा
सी॥सूत्रेंकैसींवोळखावीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजोजेजा
ति॥त्याचिस्थितितैसीते॥ ४ ॥ ॥ २३६॥
कोणाचियानपडोछंदा॥गोविंदासिआळऊं॥ १ ॥ ब
हुतांचींबहुतमतें॥आवघ्यारितींपोकळ॥ २ ॥ घटाप
टाढवळीमन॥होयसीणनकरूंत॥ ३॥ तुकाह्मणेपांडुरं
गा॥ भरूंभागाआलेते॥ ४ ॥ ॥ २३७॥
येकवेळकरींयादुःखावेगळें॥ दुरिताचेंजाळेंउगऊनि
॥ १ ॥ आठवीनपायहामाझानवस॥रात्रिवोदीवसपां
डुरंगा॥ २ ॥ बहुदूरवरीभोगविलेभोगा॥ आतांपांडुरं
गासोडवावें॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकायाकरोनकुरवंडी॥वों
वाळोनीसांडीमस्तकहें॥ ४ ॥ ॥ २३८॥
आणिकम्याकोण्हांयावेंकाकुलति॥ कोणकामायेती
अंतकाळीं ॥ १ ॥ तूंवोमाझिसखीयेसिपांडुरंगे॥लव
करीयेगेवाटपाहें ॥ २॥ कायावाचामनेंहेचीआसक
री॥पाऊलेंगोजीरींचिंतीतसें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझी

पुरवींहेआस॥ घालींब्रह्मरसभोजनहें॥ ४॥ ॥ २३९
आह्मासीसकळ॥ तुझ्यानामाचेंचीबळ ॥ १ ॥ करूंअ
मृताचेंपान॥दुर्जेनेणोंकांहींआन॥२॥ जयाचाजोभो
ग॥ सुखदुःखपीडारोग ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा॥ तुझेपा
ईमाझाहेवा॥ ४॥ ॥२४०॥
आर्तमाझ्याबहुपोटीं॥ व्हाविभेटिपायांसि ॥ १ ॥ या
सितुह्मीकृपावंता॥ माझीचिंताअसोंद्या ॥ २ ॥ तळम
ळकरीचित्त ॥ अखंडितवीयोग ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपंढ
रिनाथा॥ जाणाव्यथाअंतरींची ॥ ४ ॥ ॥ २४१॥
बहुजन्मांतरीफेरे॥ केलेयेरेसोडवीं ॥ १ ॥ आळवितों
करुणाकरे॥ विश्वंभरेदयाळे॥ २ ॥ वाहावतोमायापू
रीं ॥ येथेंकरिकूडावा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदुजाकोण॥ ऐ
सासिणनीवारी॥ ४॥ ॥ २४२॥
करालकायनव्हेजीविठ्ठला ॥ चित्तद्यावेंबोलाबोबडी
या॥१॥ सोडऊनिघ्यावेंकाळचक्रहातीं॥ बहुतविपत्ति
भोगविल्या॥ २ ॥ झालेजीवानेदिमारिलेचिमरे॥ प्रा
रब्धतेंउरेमागुतालें॥ ३॥ तुकाह्मणेदुजाखुंटलाउपाव॥
ह्मणोनियांपायआठविले॥ ४॥ ॥ २४३ ॥
डौरलोंभक्तिसूखें ॥ सेऊंअमृतहेंमुखें॥ १ ॥ संतसंगें
सारूंकाळ॥प्रेमसुखाचाकल्लोळ॥२॥ब्रह्मादिकांसिशि
राणी॥ तोहाआनंदमेदिनी॥३॥ नाहींवैकुंठींचापांग॥
धांवेकथेपांडुरंग ॥ ४ ॥ मुक्तह्वावेंकशासाठीं ॥ कैचि

येणेरसेतुटि ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेगोड ॥ हेंचिमाझेंपुरेकोड ॥
॥ ६ ॥ ॥ २४४ ॥
फोडिलींभांडारें ॥ मापघेऊनियाखरें ॥ १ ॥ केलिहरिना
माचीवरो ॥ मागिलतेंआतांसरो ॥ २ ॥ देशांतसुका
ळ ॥ झालाहारपलाकाळ ॥ ३ ॥ घ्यावेंधणिवरी ॥ तुका
ह्मणेलहानथोरी ॥ ४ ॥ ॥ २४५ ॥
आनंदाचेडोहींआनंदतरंग ॥ आनंदचिअंगआनंदा
चे ॥ १ ॥ कायसांगोंझालेंकांहींचियावाहीं ॥ पुढेंचा
लिनाहींआवडीनें ॥ २ ॥ गर्भाचेआवडीमातेचाडोह
ळा ॥ तेथींचाजिह्वाळातेथेंबिंबे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतै
सावोतलासेठसा ॥ अनुभवसरिसामुखाआला ॥ ४ ॥
॥ २४६ ॥
ह्मणउनिधरिलेपाय ॥ आहोमायविठ्ठले ॥ १ ॥ आपु
लेंचिकरोनिघ्यावे ॥ आश्वासावेंनाभीसि ॥ २ ॥ वाट
लितेतळमळचित्ता ॥ शमआतांकरावी ॥ ३ ॥ तुकाह्म
णेजीवींवसे ॥ मजनसेवेगळि ॥ ४ ॥ ॥ २४७ ॥
कल्याणयाआशिर्वादें ॥ जातिद्वंद्वेंनासोनि ॥ १ ॥ आ
श्वासिलेंनारायणें ॥ प्रेमदानेंआंतरिच्या ॥ २ ॥ गेलि
नीवारोनियांआतां ॥ सकळचिंतायावरि ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेगातांगीत ॥ आलेंहितसामोरें ॥ ४ ॥ ॥ २४८ ॥
हरिनामवेलिपावलिविस्तार ॥ फळपुष्पिभारओला
वलिं ॥ १ ॥ येथेंमाझ्यामनाहोईपक्षीराज ॥ साधा
वयाकाजतृप्तीचीया ॥ २ ॥ मुळींचियाबीजेंदाखवी

लिगोडी ॥ लाहोकरिजोडीझालीयाची ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेक्षणक्षणाजातोकाळ ॥ गोडीतेरसाळअंतरेल ॥
॥ ४ ॥ ॥२४९॥
बरवेंऐसेंझालेंमना ॥ नारायणायाकाळीं ॥ १ ॥ देव
आह्मांप्राणसखा ॥ झालेंदुःखाखंडण ॥ २ ॥ जन्मांत
रिच्यापुण्यरासी ॥ होत्यात्यांसिफळआलें ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेनिजठेवा ॥ होइलदेवालाधलों ॥ ४ ॥ ॥२५०॥
जरिहेआडयेतीलाज ॥ कैसेंकाजसाधतें ॥ १ ॥ करणें
केलेंउठाउठी ॥ पायींमिठीघातली ॥ २ ॥ समर्पिलाजी
वभाव ॥ धरिलाभावअखंड ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआडकां
हिं ॥ काळनाहींघातला ॥ ४ ॥ ॥२५१॥
पात्रशुद्धचित्तग्वाहि ॥ नलगेकांहींसांगणें ॥ १ ॥ शूरत
रिसत्यद्धावें ॥ साठिजीवेंकरोनि ॥ २ ॥ आमुपचसुख
मान ॥ स्वामिजनमानवे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजैसिवाणी ॥
तैसामनींपरीपाक ॥ ४ ॥ ॥२५२॥
प्रगटलेंज्ञान ॥ नारायणभूतिंतें ॥ १ ॥ अनुभवेंघेउद्धा
वा ॥ विनंतिदेवाकरोनि ॥ २ ॥ देखोदेखींवदेवाणी ॥ प
डिल्याकानींप्रमाणें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयोगक्षेम ॥ घडे
तेंवर्मसाधावें ॥ ४ ॥ ॥२५३॥
मुख्यार्थीविषयत्याग ॥ विधिभागपाळणें ॥ १ ॥ मन
पावेसमाधान ॥ हेंचिदानदेवाचें ॥ २ ॥ उदासीनवृ
त्तीदेहीं ॥ चाडनाहींपाळणें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनाहींभ
य ॥ समसोयविषयाची ॥ ४ ॥ ॥२५४॥

हेंचिसारहेंचिसार ॥ मूळबीजरेऐका ॥ १ ॥ आवडी
नेंआवडीउरे ॥ जेज्याझुरेतेत्यासि ॥ २ ॥ प्रेमाचिया
सूत्रदोरी ॥ नाहींउरिउरली ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेचिंतनब
रें॥ आहेखरेंखऱ्यापें॥ ४॥ ॥ २५५॥
केलातैसाअंगीकार॥माझाभारचालवी॥ १॥होऊंआं
तरायबुद्धी ॥ कृपानिधीनेदावि ॥ २॥ आह्मीतरीजड
जीव ॥ कैचाभावपूरता ॥ ३ ॥ अनन्यभावेंध्यावीसे
वा ॥ आह्मांदेवाघडेसी॥ ४ ॥ तुझींअह्मींशरणांगतें ॥
कृपावंतेंरक्षीजे ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेभाकुंकिव ॥ आसो
जीवजडआह्मी ॥ ६ ॥ ॥ २५६ ॥
सोसेबहुगर्भवासी ॥ मेलोंअसोंउपवासीं ॥ नाहींस
खीऐसि ॥ तेथेंकोण्हीभेटली॥ १ ॥ करिंकरिंरेस्वहित॥
देहतंवहेंअनित्य॥ नाहींदिल्हेंचित्त ॥ सोडउमोहापासु
नि ॥ २॥ पाळितोंडियाचिघास ॥ तेचिहोयआनारि
सें ॥ ज्यानव्हेऐसे ॥ देखेपरिसोडविना ॥ ३ ॥ तुकाह्म
णेधनमानें॥ माझ्याबाटलोंमीपणें ॥नाहिंदिल्हाजनें॥
देखोंलाभअलाभ॥ ४॥ ॥ २५७॥
इछितीतयांसिद्धावेंजीअरूप ॥ आह्मासिस्वरूपस्थि
तीचाड ॥ १ ॥ आतांनव्हेमाझाभावआनारिसा ॥
पाउलानिइच्छागोंवियेली ॥ २ ॥ लेंकरासिकोठेंजा
णत्याचिपरि ॥ करूंयेतेंदूरिधरायाचे ॥ ३ ॥ लागली
नसुटेनामाचीआवडी ॥ माझीभावजोडीभंगूनको
॥ ४ ॥ घेसीआढेवेढेमुक्तीच्याअभिलाषें ॥ चाळवी

ज्यापिसेंब्रह्मज्ञानी ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेमाझाकोंठेभक्तिर
स॥ पाडावयाओसचाळविसी॥ ६॥ ॥ २५८ ॥
आह्माभाविकाचीजाती॥ येकविधजीश्रीपति ॥ अलं
कारयुक्ति ॥ सरोतेथेंशकेचिना॥ १ ॥ जाणेमाऊली
त्याखुणा ॥ क्षोभउपजोनेदीमना॥ शांतऊनिस्तना॥
लावि आहोकृपाळे ॥ २ ॥ तुजअवघेहोऊंयेतें ॥ मज
वाटोनयेचित्तें॥ उपासनेपरतें॥नयेकांहींआवडों॥ ३॥
करूंरूपाचीकल्पना॥ मुखींनामनारायणा॥ तुकाह्मणे
जना॥ जळींस्थळींदेखतां॥ ४॥ ॥ २५९॥
कितीरांडवडे॥ घालोनिङ्कालरेबापुडे ॥ संसाराच्याभि
डे॥ कासाविसझालेतीं॥ १ ॥ माझ्यास्वामीसशरणरि
घा॥ रूपाळुबापांडुरंगा ॥ ठेवीअंगसंगा ॥ विश्वासि
याजवळी॥ २॥ कांहींनमागतांभले ॥ होइलतेंचिका
मकेलें॥ नसावेआथिले॥ कांहींयेकसंकल्पें ॥ ३ ॥ तु
काह्मणेभाव॥ पांवविलठायाठाव ॥ येकविधजीव॥
ठेवीलियासेवेसी॥ ४॥ ॥ २६० ॥
बापकरीजोडीलेंकराचेवोढी ॥ आपुलीकुरवंडीवाळ
उनि ॥ १ ॥ येकायेकीकेलामीरासीचाधणी॥ कडिये
वाद्दुनिभारखांदी ॥ २ ॥ घालोनियांपाहेडोळांअलं
कार ॥ ठेवादावीथोरकरोनियां॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनेदी
गांजूंआणिकांसी॥ उदारजीवासीआपुलिया ॥ ४ ॥
॥ २६१॥

कायवृंदावनघोळियेलेंगुळें ॥ कायजिरेंकाळेंउपचारि
ल्या ॥ १ ॥ तैसीअधमाचीजातीचीअधम ॥ उपदेशश्रम
करावातो ॥ २ ॥ कायविंचूवाचेंकुरवाळिलेंअंग ॥ आ
पुलातोरंगदावितसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनयेपाकासीदग
ड ॥ सूकरासिगोडजैसीविष्ठा ॥ ४ ॥ ॥ २६२ ॥
त्न्तऊनियांनरा ॥ केलाआयुष्यमातेरा ॥ १ ॥ नारायणा
चियालोपें ॥ घडलींआवघींचपापें ॥ २ ॥ जीवज्याचें
दान ॥ त्याचाखंडूंनयेमान ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवाणी ॥ ए
केत्यांचादोषकानीं ॥ ४ ॥ ॥ २६३ ॥
संतानाहींमान ॥ देवमानीमुसलमान ॥ १ ॥ ऐसेपोटा
चेमारिले ॥ देवेंआशाविटंबिले ॥ २ ॥ घालीलोटांग
ण ॥ वंदिनीचाचेचरण ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधर्म ॥ नकळेम
जत्याचाभ्रम ॥ ४ ॥ ॥ २६४ ॥
अहोकृपावंता ॥ होयबुद्धिचायेदाता ॥ १ ॥ जेणेंपावि
जेउद्धार ॥ होयतुझेपाईंथार ॥ २ ॥ वदवीहेवाचा ॥ भा
वपांडुरंगींसाचा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवा ॥ माझेअंतरींव
सावा ॥ ४ ॥ ॥ २६५ ॥
नाहींम्यावंचीलामंत्रकोणापासीं ॥ राहिलोंजिवासी
धरोनीयां ॥ १ ॥ विटेवरीभावेंठेवियेलेंमन ॥ पाऊलेंस
मानचिंतितसें ॥ २ ॥ पावविलोंपारधरीलाविश्वास ॥ घा
लोनियांकासबळकट ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमागेंपावलेउद्धा
र ॥ तीहींहाआधारठेविलासे ॥ ४ ॥ ॥ २६६ ॥
चंचळींचंचळनिश्चळिंनिश्चळ ॥ वाजवीखळाळउद

कासी॥ १ ॥सोपेंवर्मपरिमननताहींहातीं॥ हाहाभूत
चित्तींभ्रमगाढा॥ २ ॥रविबिंबनाहींतुटतउदका॥ छा
येचितेनकासरिधरूं॥३॥तुकाह्मणेभयधरूंरज्जुसाठीं॥
नाहींसाचपोटींकळलेंतों॥ ४॥ ॥२६७॥
आवडियेतेगुणें ॥ कळोंचिंक्कैउमटती ॥ १ ॥ पोटिचे
होटीउभेराहे॥चित्तसात्यमनासि॥ २ ॥डोहळियाचि
भुकगर्भा॥ताठीप्रभाप्रतिबिंबें॥ ३ ॥तुकाह्मणेमानो
नघ्यावें॥वाटेखावेंवाटतें॥ ४॥ ॥२६८॥
कायऐसिवेळ॥वोडवलीअमंगळ ॥ १ ॥ अजिदुःख
वलेंमन॥कथाकाळींझालाशिण॥ २ ॥पापाचीयागु
णे॥त्याचियावेळेंदर्शन॥ ३॥ तुकाह्मणेकानीं॥घालूं
आलेदुष्टवाणी॥ ४॥ ॥२६९॥
कितिवेळाजन्मायावें॥कितीह्वावेंफजित॥ १ ॥ह्मण
उनिजीवभ्याला॥शरणगेलाविठोसी॥२॥प्रारब्धपा
ठीगाढे॥नसेरपुढेंचालतां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेरोकडीहे॥
होऊंपाहेफजिति॥ ४॥ ॥२७०॥
हातोसांपडलोंवेठी॥जाताभेटीसंसारा॥ १॥तोयावा
टेकृपाकेली ॥ भेटीझालीविठोसी ॥ २ ॥होताभारमा
थामाझे॥बहुवोझेंआमुप॥३॥तुकाह्मणेकेलीचिंता॥
कोणदाताभेटल॥ ४॥ ॥२७१॥
जारेतुह्मीपंढरपुरा॥तोसोयरादीनाचा॥ १ ॥गुणदोष
नाणीमना॥करीआपणासारिखे ॥ २ ॥ उभारोनिउ
भाकर ॥ भवपारउतराया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतानडमो

ठी ॥ झालिभेटीउदंड ॥ ४ ॥ ॥ २७२ ॥
भुंकोनियासुनेलागेहस्तीपाठी ॥ होउनिहिंपुटीदुःखपा
वे ॥ १ ॥ कायत्यामशकेंकरावेंतयाचें ॥ आपुल्यास्वभा
वेंपीडितसे ॥ २ ॥ मातलेंमाकडविटंबीपंचानना ॥ घे
तलेंमरणाधरणेंतेणे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसंतांपिडिलीया
खळें ॥ घेतितोंडकाळेंकरोनिया ॥ ४ ॥ ॥ २७३ ॥
गर्जतजावेनामावळी ॥ प्रेमेंटाळीवाजऊनी ॥ १ ॥ ये
णेंसुखेंपुढतिधांवे ॥ भेटीसवेंगोपाळ ॥ २ ॥ लोटांगण
घालातळीं ॥ वंदाधुळीसंतांची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेविठ्ठल
लाहो ॥ ऐसाबाहोउभारा ॥ ४ ॥ ॥ २७४ ॥
अनुसरेतोअमरझाला ॥ अंतरलासंसारा ॥ १ ॥ नदेख
तिगर्भवास ॥ कधींदासविष्णुचे ॥ २ ॥ विसंबेनामाता
बाळा ॥ तैसालळापाळावा ॥ ३ ॥ त्रिभुवनींज्याचीस
त्ता ॥ तोरक्षिताझालिया ॥ ४ ॥ ॥ २७५ ॥
आतांकेशीराजाहेचिविनवणी ॥ मस्तकचरणींठेवीत
सें ॥ १ ॥ देहअसोमाझाभलतियेठाईं ॥ चित्ततुझेपायीं
असोंद्यावें ॥ २ ॥ काळाचेंखंडणघडावेंचिंतन ॥ तन
मनधनविन्मुखता ॥ ३ ॥ कफवातपित्तदेहअवसा
नीं ॥ ठेवावींवारोनिदुरितेंहि ॥ ४ ॥ सावधतोमाझींइं
द्रीयेंसकळ ॥ दिल्हीयेकवेळहाकआधी ॥ ५ ॥ तुकाह्म
णेतूंयासकळांजनीता ॥ येथेंअइक्यतासकळांसी ॥
॥ ६ ॥ ॥ २७६ ॥
चित्ततेंचिंतनकल्पनेचिधांव ॥ जेजेवाढेहावइंद्रीयांची

॥ १ ॥ हातपावदीसेशरीरचालतां ॥ नावेंभेदसत्ताजी वाचांते॥ २ ॥ रवीचीयेअंगींप्रकाशसकळा ॥ वचनें निराळाभेददिल्हा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमापवचनाच्याअं गीं॥ मौन्यकायरंगींनिवडावें॥ ४ ॥ ॥ २७७॥

बोलोनियांकायदाऊं ॥ तुह्मीजिऊजगाचे॥ १ ॥ हेचि आतांमाझीसेवा ॥ चिंतनदेवाकरितों॥ २ ॥ विरक्ता सिदेहतुच्छ ॥ नाहींआसकशाची॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपायां पाशीं॥ येइनऐसीवासना ॥ ४ ॥ ॥ २७८ ॥

मायबापसर्वेंनयेधनवित्त॥ करावेंसंचितभोगावेंतें॥ ॥ १ ॥ ह्मणऊनिलाभकायतेविचारी ॥ नकोचालीव रीचित्तठेऊं॥ २ ॥ आयुष्यशेवटींसांडोनिजाणार ॥ न ह्वेचीसाचारशरीरहें॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकाळेंलावियेलेंमा प॥ जमाधरीपापपुण्याचिया॥ ४ ॥ ॥ २७९ ॥

मोटळ्याहाटींसोडियेल्यागांठीविकऱ्याघातलेकण ॥ ज्याचेभागत्यासिदेऊनिवारिलेसारूनिलिगाडदाणे ॥ खरेंमापहातींबैसलोंमानीतींतेंचिचौघेजण ॥ खरेवि त्ततेथेंआलेंचोजवितगिऱ्हायिकसंतजन॥ १ ॥ सांडि लापालवकेलीहाटवेच ॥ झालिसकळिकआराणुक॥ यालतरितुह्मीकरालगबगा॥ आमुचेतेकोणिलोक॥ २॥ येकउत्तममध्यमकनिष्ठवित्ताचेप्रकारतीन ॥ अधर्म धर्मकोणीगुंतोनिराहिलेथोडेतैसेबहुजन॥ लाभहानि कोणामुद्दलझालेकोणासिपडिलेखाण ॥ बहुतांजना चेबहुतप्रकारवेगळालेवान ॥ ३ ॥ येकसातआलेगां

वींहूनियेकामेंचिनङ्केजाणें ॥ येतांजातांरुजूनाहींदि
वाणाकाळतोंडियेकितेणें ॥ लाभभागयेकियेकानिगों
विलेमागिलपुढिलारिणें ॥ तुकाह्मणे आतांपाहूनयेवा
ससाधावेंआपुलेपणें ॥ ४ ॥ ॥ २८० ॥
कराकरालागपाठ ॥ धरापंढरीचीवाट ॥ जंवनाहींचपे
ट ॥ हातपडीलाकाळाचा ॥ १ ॥ दुजाऐसानाहींकोण्ही ॥
जोयाकाढीभयांतुनी ॥ कराह्मणऊनि ॥ ठाईंचाहावि
चार ॥ २ ॥ होतीगात्रेंबेंबळीं ॥ दिवसअस्तमानकाळीं ॥
हातेवाहायटाळी ॥ जंवमोकळीआहेती ॥ ३ ॥ कांरेघे
तलासेंसोस ॥ तुजवाटतेंहेंकैसें ॥ तुकाह्मणेऐसें ॥ पुढें
कैलाहासि ॥ ४ ॥ ॥ २८१ ॥
सुखाचिवसतिझालिमाझ्याजीवीं ॥ तुमच्यागोसावी
रूपादानें ॥ १ ॥ रूपवेळोवेळांआठवे अंतरीं ॥ बैसोनि
जीव्हारींराहिलेते ॥ २ ॥ विसावलेंमनविठ्ठलेंप्रपंचा ॥
गोडावलिवाचायेणेंरसें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकांहींनाठवे
सेंझालें ॥ दुसरेंविठ्ठलेंमजआतां ॥ ४ ॥ ॥ २८२ ॥
आह्माकांहींआह्मांकांहीं ॥ आतांनाहींयाबोलें ॥ १ ॥
मोलसांगामोलसांगा ॥ घेणेंतीहींगापुसांवें ॥ २ ॥ कै
सेंघडेकैसेंघडे ॥ बडबडतूजमज ॥ ३ ॥ मुदलासाठींमु
दलासाठीं ॥ लाभपोटींत्यामधीं ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेसाठ
ऊंघरीं ॥ आडल्याकाळेंपुसतीतरी ॥ ५ ॥ ॥ २८३ ॥
घ्यारेभाईघ्यारेभाई ॥ कोणिकहींथोडेंबहु ॥ १ ॥ येच
हाटींयेचहाटीं ॥ बांधागांठीपारखून ॥ २ ॥ वेंचआहे

वेंचआहे॥सरलेंपाहेमगखोटें॥ ३॥ उघडेंदूकानदूका
न॥रात्रझालीकोणसोडीमग॥ ४॥तुकाह्मणे अंतका
ळीं॥जातीटाळींबैसोनी॥ ५॥ ॥ २८४॥
मार्गहिचुकलेविदेशीयेकले ॥ तयावरिझालेदिशाभू
ली॥ १॥ हातींधरोनीयापावविलेघरा॥त्याच्याउप
काराकायद्यावें ॥ २॥ तैसामीकुडकूडाहोतोंकेशीरा
जा॥सेवानघडेलाजाह्मणऊनि॥ ३॥ सांडियेलाग
र्भउबगोनीमाउली॥नाहींसांभाळीलीभूमीशुद्ध॥ ४॥
उष्णताहानभूकयेवढीयेआकांती ॥ वोसंगालावीती
कायह्मणिजे॥ ५॥ खांद्यावरीशूळमरणाच्यावाटे॥
अन्यायहिमोठेसाचकेले॥ ६॥ हातींचेंहिरोनिघातलें
पाठीसी॥तुकाह्मणेऐसीपरीझाली॥ ७॥ ॥ २८५॥
गुणाचीआवडिवाचेचापसारू॥ पडिलावीसरूसर्वर
सा॥ १॥ आदिमध्यअंतींनाहींअवसान॥ जीवनीं
जीवनमिळोनिगेलें॥ २॥ रामकृष्णनाममाळाहेसाजी
री॥ वोंविलिगोजिरीकंठाजोगी॥ ३॥ तुकाह्मणेतनु
झालिसेशीतळ॥ अवघीसकळब्रह्मानंदें॥ ४॥ २८६॥
जैसीतैसीतरीवाणी॥ मनाआणिमाउली॥ १॥ लेंक
राचेस्नेहगोड॥ करिकोडत्यागुणें॥ २॥ मागेंपुढेंरिघे
पोटीं॥ साहेखेटीकरीतसे॥ ३॥ तुकाविनवीपांडुरंगा॥
ऐसेंपैंगाआहेहें॥ ४॥ ॥ २८७॥
देवाचींभांडारीं॥ आदाविनियोगकरी॥ १॥ आतांन
माखेहातपाय॥ नेणोंहोतेंऐसेंकाय॥ २॥ देवेंनलींचि

ता॥झालासकळकरिता॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधनी॥ त्या
सिआवघीपूरवणी॥ ४॥ ॥ २८८ ॥
येणावलेंढोरमारखायपाठी॥ बैसलेतेनुठीतेथोनीयां॥
॥ १ ॥ तैसीमाझ्यामनापरीझालीदेवा॥ धांवाधांवेअ
हंभावसांडवलों ॥ २ ॥ कडाघालिउडीमागिलाच्या
भेणें॥ पडणेंमरणेंनकळेची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेझालोंत्या
परिदुःखीत॥ असेबोलावीतपांडुरंगा ॥ ४ ॥ २८९ ॥
झालियादर्शनकरीनमीसेवा॥ आणिककांहींदेवानल
गेदूजें॥ १ ॥ प्रारब्धाआधीनअन्नआच्छादन॥ स्थिर
करानिमनठेवींपाईं ॥ २ ॥ येगायेगायेगाकृपाळुवा
हरि॥ निववि अभ्यंतरींदेउनिभेटी॥ ३ ॥ आशावलेंम
नजीवनाचेपोटीं॥ रामरूपेंगोडीलावीयेली॥ ४ ॥ का
यतुझापाशींनाहींभांडवल ॥ माझेंमिथ्याबोलजाती
ऐसे॥ ५॥ कायलोखंडाचेपाहेगुणदोष॥ शिवोनिपरी
स्रसोनेकरी॥ ६ ॥ तुकाह्मणेमाझेंआवघेंअसोंद्यावें॥
आपुलेंकरावेंब्रीदसाच॥ ७॥ ॥२९०॥
येथेंआडकांहींनसाहेआणीक॥ प्रमाणतेंयेकहेंचीझा
लें॥ १ ॥ गाऊंनाचूंटाळीगीतगाउंछंदें॥ डोलऊंवि
नोदेंआंगतेणें ॥ २ ॥ मथोनियांसारकाढिलेंबाहेरी॥
उपाधितेयेरीनीवडीली॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजगालाविलि
शिराणी॥ सेवितांहेधणीहोतनाहीं॥ ४॥ ॥२९१॥
शरणागतझालों॥ तेणेंमीपणामुकलों॥ १ ॥ आतांदि
ल्ह्याचीचवाट॥ पाहोंनाहींखटपट॥ २ ॥ नलगेउचित